

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

Taloushallinto

2015

Katriina Kurki

TILINPÄÄTÖSANALYYSI

– Euro-Suomen Eristäjät Oy

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous | Taloushallinto

2015 | 57

Katja Repo

Katriina Kurki

TILINPÄÄTÖSANALYYSI – EURO-SUOMEN ERISTÄJÄT OY

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tehdä tilinpäätösanalyysi Euro-Suomen Eristäjät Oy:lle. Tilinpäätösanalyysi on tehty yrityksen vuosien 2011–2015 tilinpäätöstiетoihin perustuen. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n toimiala on lämpö-, värinä- ja äänieristeiden asennus. Yritys on perustettu vuonna 1989 ja sen toimipaikkana toimii Turku. Analyysissä on keskitytty hyvän kokonaiskuvan saamiseen yrityksen taloudellisesta tilanteesta.

Opinnäytetyön teoriaosuus pohjautuu alan kirjallisuuteen sekä lainsäädäntöön. Teoriassa on keskitytty kertomaan yleisellä tasolla tilinpäätöksen vaatimuksista ja millaisista eri osista tilinpäätös koostuu. Lisäksi esitellään tilinpäätösanalyysin tekoa ja sen merkitystä yritykselle. Lopuksi kerrotaan vielä tässä tilinpäätöksessä käytettävistä analyysimenetelmistä ja niiden tulkinnasta.

Varsinainen Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilinpäätös käsittää prosenttimuotoisen tilinpäätöksen trendianalyysin ja tunnuslukuanalyysin. Tunnusluvuiksi on valittu oleellisia tunnuslukuja kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden saralta.

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n toiminnan voidaan sanoa olevan vakaalla pohjalla, siitä huolimatta että yrityksen tuloksissa on suurta vaihtelevuutta tarkastellulla ajanjaksolla ja sen kannattavuus voisi olla paremmalla tasolla. Kuitenkin sen vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat erittäin hyvällä tasolla. Lisäksi Euro-Suomen Eristäjät Oy:n pääomarakenne on hyvä ja sen pohjautuu suurimmalta osin omaan pääomaan.

ASIASANAT:

Tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi, tunnusluvut

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | Financial Management

2015 | 57

Katja Repo

Katriina Kurki

FINANCIAL STATEMENT ANALYSIS – EURO-SUOMEN ERISTÄJÄT OY

The aim of this bachelor's thesis is to perform the financial statements analysis for Euro-Suomen Eristäjät Oy. The financial statements analysis has been done based on the company's financial statement information from 2011–2015. The branch of Euro-Suomen Eristäjät Oy is installing heat-, tremor- and sound insulators. The company was founded in 1989 and it operates from Turku. The focus of this analysis is to have a good general view on the financial state of the company.

The theoretical part of this thesis is based on literature of the field and legislation. The theoretical part concentrates on telling about the requirements and the parts of financial statement in a general level. Performing of the financial statement analysis and the meaning of it to the company is also presented in the thesis. The theoretical part is concluded by telling the methods used in the thesis and how they must be interpreted.

The actual financial statement analysis of Euro-Suomen Eristäjät Oy consists of percentage scale financial statement, trend analysis and key figure analysis. The chosen key figures are essential ones from profitability, solvency and liquidity.

The financial situation of Euro-Suomen Eristäjät Oy is stable although there is much variability between the results of the company on the examination period. Also the profitability of the company could be in a better level. However the solvency and liquidity are in a very good level. Also the capital structure of the company is good and it is mostly based on equity.

KEYWORDS:

Financial statement, financial statement analysis, percentage scale financial statement, trend analysis, key figures

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET (TAI SANASTO)	6
1 JOHDANTO	7
2 TILINPÄÄTÖS	9
2.1 Yleistä tilinpäätöksestä	9
2.2 Tilinpäätöksen rakenne	11
2.2.1 Tuloslaskelma	12
2.2.2 Tase	15
2.2.3 Rahoituslaskelma	18
2.2.4 Liitetiedot	19
2.2.5 Toimintakertomus	19
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	21
3.1 Tilinpäätösanalyysin määrittäminen	21
3.2 Erilaisia tilinpäätösanalyysijä	22
3.3 Tilinpäätöksen vaiheet ja menetelmät	23
3.4 Tunnuslukujen laskeminen	26
3.4.1 Kannattavuuden tunnusluvut	26
3.4.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut	29
3.4.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut	30
4 EURO-SUOMEN ERISTÄJÄT OY:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI	33
4.1 Prosenttimuotoinen tuloslaskelma	34
4.2 Prosenttimuotoinen tase	35
4.3 Tuloslaskelman trendianalyysi	39
4.4 Taseen trendianalyysi	40
4.5 Tunnusluvut	43
4.5.1 Liikevaihdon kehitys	44
4.5.2 Kannattavuuden tunnusluvut	45
4.5.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut	49
4.5.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut	52
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	54

LIITTEET

- Liite 1. Oikaistu tuloslaskelma.
Liite2. Oikaistu tase, vastaavaa.
Liite 3. Oikaistu tase, vastattavaa.

KUVAT

- Kuva 1. Yrityksen toimintaedellytysten osat (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 197). 25

KUVIOT

- Kuvio 1. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liikevaihdon kehitys 2011–2015. 44
Kuvio 2. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liikevaihdon vertailua. 45
Kuvio 3. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liiketulosprosentti 2011–2015. 46
Kuvio 4. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n koko pääoman tuotto prosentti 2011–2015. 47
Kuvio 5. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n sijoitetun pääoman tuotto prosentti 2011–2015. 48
Kuvio 6. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n oman pääoman tuotto prosentti 2011–2015. 49
Kuvio 7. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n omavaraisuusaste 2011–2015. 50
Kuvio 8. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus 2011–2015. 51
Kuvio 9. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n gearing-prosentti 2011–2015 51
Kuvio 10. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n current ratio 2011–2015. 52
Kuvio 11. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n quick ratio 2011–2015. 53

TAULUKOT

- Taulukko 1. Kululajikohtaisen ja toimintokohtaisen tuloslaskelmakaavan vertailu (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339). 12
Taulukko 2. Kirjanpitoasetuksen tasekaava (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339). 15
Taulukko 3. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n prosenttimuotoinen tuloslaskelma. 34
Taulukko 4. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n prosenttimuotoinen tase, vastaavaa puoli. 36
Taulukko 5. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n prosenttimuotoinen tase, vastattavaa puoli. 38
Taulukko 6. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tuloslaskelman trendianalyysi. 39
Taulukko 7. Taseen trendianalyysi, vastaavaa puoli. 41
Taulukko 8. Taseen trendianalyysi, vastattavaa puoli. 43

KÄYTETYT LYHENTEET (TAI SANASTO)

ESE

Euro-Suomen Eristäjät Oy (taulukoissa)

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä tilinpäätösanalyysi Euro-Suomen Eristäjät Oy -nimiselle yritykselle. Yrityksen toimiala on lämpö-, ääni- ja tärinäeristeiden asennus. Tilinpäätösanalyysin tavoitteena on tuoda yrityksen omistajille hyödyllistä tietoa yrityksen taloudellisesta tilasta ja sen kilpailukyvyistä omalla alallaan.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa keskitytään tilinpäätökseen laadinnan vaatimuksiin yleisellä tasolla sekä tilinpäätökseen rakenteeseen. Teoriaosuudessa esitellään myös tilinpäätösanalyysin tarkoitusta ja sen laadintaa. Lisäksi esitellään toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysiin käytettävät analyysit: trendianalyysi, prosenttimuotoinen tilinpäätös ja taloudelliset tunnusluvut.

Opinnäytetyön viimeisessä osiossa esitellään varsinainen Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilinpäätösanalyysi. Analyysi suoritetaan tekemällä yrityksen tilinpäätöstiedoista trendianalyysi ja prosenttimuotoinen tilinpäätös. Lisäksi tullaan laskemaan erilaisia taloudellisia tunnuslukuja kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden saralta. Tilinpäätösanalyysi tehdään yrityksen vuosien 2011–2015 tilikausien tilinpäätöstietoihin perustuen.

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilinpäätös on oikaistu, jotta analyysistä saatavat tiedot ovat vertailukelpoisia muiden yritysten rinnalla. Taloudellisten tunnuslukujen analyysistä saatavia tietoja tullaan vertaamaan Yritystutkimus ry:n antamiin yleisiin ohjearvoihin sekä Toimiala Online -palvelusta saataviin toimialan omiin arvoihin. Näin saadaan tietoa millainen yrityksen taloudellinen tilanne on muihin samankokoisiin ja samalla toimialalla operoiviin yrityksiin nähden.

Opinnäytetyön teoriaosuus pohjautuu alan kirjallisuuteen sekä kirjanpitolakiin ja –asetukseen. Toimeksiantajayrityksen analyysit pohjautuvat toimeksiantajayrityksen tilinpäätöstietoihin, toimialan taloudellisiin tietoihin sekä yrittäjää haastatteleamalla saatuihin tietoihin.

Opinnäytetyön lopussa esitellään vielä tilinpäätösanalyysin pohjalta johtopäätökset Euro-Suomen Eristäjät Oy:n taloudellisesta tilanteesta. Osiossa luodaan katsaus myös yrityksen tulevaisuuteen ja pohditaan kehitysehdotuksia tilinpäätösanalyysiin pohjautuen.

2 TILINPÄÄTÖS

2.1 Yleistä tilinpäätöksestä

Suomen laissa on säädetty, että jokainen joka harjoittaa ammatti- tai liiketoimintaa on kirjanpitovelvollinen (Kirjanpitolaki 30.12.1996/1336). Kirjanpitovelvollisuus pitää sisällään myös sen, että kirjanpitovelvollisen tulee noudattaa hyvää kirjanpilotapaa. Tätä ohjaa kirjanpitolautakunta KILA. (Tuomi-Sorjonen 2013, 55.)

Kaikki ansaintatarkoituksessa tapahtuva jatkuva palvelu- ja tuotantotoiminta luetaan liiketoiminnaksi. Liiketoiminnan tärkein tunnusmerkki on riski, joka otetaan kun liiketoimintaan ryhdytään. Riski kohdistuu sekä jo ansaittuun varallisuuteen että meneillään olevan työn korvaukseen. Muita liiketoiminnan keskeisiä ominaisuuksia ovat tuotantovälineiden olemassaolo ja velkarahoitukseen turvautuminen. (Leppiniemi & Kykkänen 2003, 57.)

Tilikausi on ajanjakso, jolta yrityksen tulos on selvitetty tuloslaskelman avulla (Ikäheimo ym. 2014, 19). Tilikausi on pääsääntöisesti 12 kuukautta. Enintään sen pituus saa olla 18 kuukautta. Tällaisia pidempiä tilikausia käytetään useimmiten toiminnan alkaessa tai päättyessä sekä tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa. (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.)

Jokainen kirjanpitovelvollinen laatii kultakin tilikaudelta tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen laatimisvelvollisuus on yleismaailmallinen. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 15.) Tilinpäätöksen avulla kuvataan yrityksen taloudellista menestystä tilikauden aikana. Tilinpäätöksestä voidaan nähdä sekä tilikauden tulos (voitto/tappio) että arvioida tilinpäätöspäivänä yrityksen taloudellista asemaa. Taloudellinen asema tarkoittaa yrityksen varojen ja velkojen rakennetta sekä oman ja vieraan pääoman välistä suhdetta. (Leppiniemi & Kykkänen 2003, 31.)

Tilinpäätöksen tavoitteena on antaa yrityksen sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille oikea ja riittävä kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tällaisia sidosryhmiä

ovat muun muassa asiakkaat, alihankkijat ja tavaratoimittajat, julkinen valta, omistajat, lainanantajat, työntekijät ja kilpailijat. Jokainen sidosryhmä on kiinnostunut tilinpäätöksestä omien intressiensä kannalta: siinä missä asiakkaita kiinnostaa yrityksen toiminnan jatkuvuus ja kyky tyydyttää heidän tarpeita niin julkinen valta on enemmänkin kiinnostunut yrityksen verojen maksu ja työpaikkojen pysyvyys. (Salmi 2012, 24; Seppänen 2011, 15.)

Kirjanpitolain kolmannen luvun kolmannessa pykälässä on tilinpäätöksen laadinnan yleiset tilinpäätösperiaatteet, joita jokaisen kirjanpitovelvollisen tulee noudattaa tilinpäätöstä tehtäessä.

Nämä periaatteet ovat:

- oletus kirjanpitovelvollisen toiminnan jatkuvuudesta; yrityksen oletetaan jatkavan toimintaansa toistaiseksi
- johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja menetelmien soveltamisesta tilikaudesta toiseen; eri tilikausilta annetut tiedot tulee olla vertailukelpoisia keskenään
- tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus; tulot tulee arvioida varovaisesti ja tilinpäätökseen saa merkitä ainoastaan realisoituneet voitot, menot ja menetykset taas kirjataan kohtuullisen pessimistisesti eikä omaisuutta saa arvostaa liian suureksi tai velkoja liian pieniksi
- tilinavauksen perustuminen edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen
- tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioon ottaminen riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä; tulo tulee kirjoittaa tuloslaskelman tuotoksi kun suorite on sopimuksen mukaisesti luovutettu ja kulu tulee kirjata kun suorite vastaanotetaan
- kunkin hyödykkeen ja muun tase-eriin merkittävän erän erillisarvostus; jokainen omaisuuserä kirjataan hankintahinnastaan taseeseen erillään muista samankaltaisista hyödykkeistä. (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336; Salmi 2012, 27–28).

2.2 Tilinpäätöksen rakenne

Tilinpäätökseen tulee sisällyttää:

- tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaava tase
- tuloksen muodostamista kuvaava tuloslaskelma
- varojen hankintaa ja niiden käyttöä tilikauden kuvaava rahoituslaskelma
- edellä mainittujen liitteinä olevat tiedot eli liitetiedot.

Edellä mainituissa tilinpäätöksen osissa tulee myös olla selvitettyinä edellisen tilikauden vastaavat vertailuarvot. (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.)

Niin sanotulla pienellä kirjanpitovelvollisella on tilinpäätöstä ja toimintakertomusta laatiessa mahdollista käyttää huojennuksia. Kuitenkin pieni kirjanpitovelvollinen voi toimia kuten normaali kirjanpitovelvollinen näin halutessaan. Johdonmukaisuus täytyy kuitenkin toteutua eri tilikausien välillä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2010, 21.) Esimerkiksi rahoituslaskelmaa ja toimintakertomusta ei siis vaadita pieniltä kirjanpitovelvollisilta, mutta toisaalta pientenkin yritysten olisi hyvä harkita niiden laatimista oman toimintansa kannalta. Ne antavat lisää ymmärrystä yrityksen johtamiseen. (Vilkkumaa 2010, 22 – 23.)

Kirjanpitovelvollinen katsotaan ns. pieneksi kirjanpitovelvolliseksi silloin, kun päättäneellä ja sitä edeltäneellä tilikaudella enintään yksi alla mainituista raja-arvoista ylittyy:

- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto on 7,3 miljoonaa euroa
- taseen loppusumma on 3,65 miljoonaa euroa
- yrityksen palveluksessa on keskimäärin 50 henkilöä.

(Leppiniemi & Leppiniemi 2010, 22.)

Tilinpäätös tulee laatia viimeistään neljä kuukautta tilikauden päättymisestä (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.).

2.2.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma kuvaa millä lailla tilikauden tulos on muodostunut ja osoittaa onko yritys tuottanut tappiota vai voittoa (Leppiniemi & Kykkänen 2003, 119). Tuloslaskelma esittää mitä on tapahtunut eikä niinkään mitä tulevaisuudessa tulee tapahtumaan. Tilinpäätös kuitenkin määrittelee kuitenkin sen hetkisen lähtökohdan, jonka pohjalta yritys lähtee tavoittelemaan tulevaisuuden tavoitteitaan. (Salmi 2012, 30.)

Tuloslaskelmassa on tuottoja ja kuluja. Tuotto on yrityksen aikaansaannos, josta odotetaan varojen lisäystä tai velkojen vähennystä. Kulut taas kuvaavat varojen vähenemistä tai velkojen lisääntymistä. Pohjimmiltaan tuloslaskelma on yksinkertainen vähennyslasku. Ylimpänä löytyvät liiketoiminnasta saadut tuotot, josta vähennetään liiketoimintaan liittyvät kulut tietyssä järjestyksessä. Sen jälkeen tuloslaskelmassa nähdään vielä erinäisiä tuotto- ja kulueriä, jotka eivät kuitenkaan ole suoraan yhteydessä liikevaihtoon. (Salmi 2012, 30 – 31.)

Suomessa käytetään pääasiassa kahta erilaista tuloslaskelman kaavaa: kululajikohtaista tai toimintokohtaista tuloslaskelmaa. Näiden lisäksi myös ammattiharjoittajille, aatteellisille yhteisöille, ja säätiöille sekä kiinteistöyhtiöille on annettu omat kaavansa. Kululajikohtainen tuloslaskelmakaava on näistä selkeästi kaikkein käytetyin. (Salmi 2012, 47.) Kululaji- ja toimintokohtaisen tuloslaskelman rakenteen eroavaisuudet esitellään taulukossa 1.

Taulukko 1. Kululajikohtaisen ja toimintokohtaisen tuloslaskelmakaavan vertailu (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339).

Kululajikohtainen tuloslaskelmakaava	Toimintokohtainen tuloslaskelmakaava
<p>1. LIIKEVAIHTO</p> <p>2. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos</p>	<p>1. LIIKEVAIHTO</p> <p>2. Hankinnan ja valmistuksen kulut</p>

3. Valmistus omaan käyttöön	3. Bruttokate
4. Liiketoiminnan muut tuotot	4. Myynnin ja markkinoinnin kulut
5. Materiaalit ja palvelut	5. Hallinnon kulut
a) Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6. Liiketoiminnan muut tuotot
aa) Ostot tilikauden aikana	7. Liiketoiminnan muut kulut
ab) Varastojen muutos	8. LIIKEVOITTO (-TAPPIO)
b) Ulkopuoliset palvelut	9. Rahoitustuotot ja -kulut
6. Henkilöstökulut	a) Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä
a) Palkat ja palkkiot	b) Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä
b) Henkilösivukulut	c) Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista
ba) Eläkekulut	d) Muut korko- ja rahoitustuotot
bb) Muut henkilösivukulut	e) Arvonlennut pöyviö vöstöövien sijoituksista
7. Poistot ja arvonalentumiset	f) Arvonlennut vöyhtövien vöstöövien röhöitusörvöppereistä
a) Suunnitelman mukaiset poistot	g) Korkokulut ja muut röhöituskulut
b) Arvonlennut pöyviö vöstöövien öhödykkeistä	10. VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ
c) Vöyhtövien vöstöövien ööikkeukselliset örvonalennut	11. Satunnaiset öret
8. Liiketoiminnan muut kulut	a) Satunnaiset tuotot
9. LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	b) Satunnaiset kulut
10. Röhöitustuotot ja -kulut	12. VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA
a) Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	13. Tilinpäätössiirrot
b) Tuotot osuuksista ömistusyhteisyhteisöissä	a) Poistoeron muutos
c) Tuotot muista pöyviö vöstöövien sijoituksista	b) Vöppöehtoisten vörusten muutos
d) Muut korko- ja röhöitustuotot	14. Tuloverot
e) Arvonlennut pöyviö vöstöövien sijoituksista	

f) Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista g) Korkokulut ja muut rahoituskulut 11. VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ 12. Satunnaiset erät a) Satunnaiset tuotot b) Satunnaiset kulut 13. VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA 14. Tilinpäätössiirrot a) Poistoeron muutos b) Vapaaehtoisten varausten muutos 15. Tuloverot 16. Muut välittömät verot 17. TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	15. Muut välittömät verot 16. TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)
--	--

Kululaji- ja toimintokohtaisen tuloslaskelman ero näkyy kulujen jaottelussa. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa kulut jaetaan seuraavasti: ostot, henkilöstökulut, poistot ja liiketoiminnan muut kulut. (Leppiniemi ja Kykkänen 2003, 119.) Tuotot ja kulut esitetään tuloslaskelmassa ennen yrityksen muuhun toimintaan liittyviä eriä, sillä ne liittyvät kiinteämmin yrityksen pääasiallisesti myytävän tuotteen myyntiin ja valmistukseen (Ikäheimo ym. 2014, 23).

Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa kuluja ei jaotella kululajien vaan eri toimintojen mukaan. Tällaisia ovat muun muassa: hankinnan ja valmistuksen kulut, myynnin ja markkinoinnin kulut sekä liiketoiminnan muut kulut. (Leppiniemi & Kykkänen 2003, 119.)

2.2.2 Tase

Tilikaudelta vaaditaan tase, jonka tehtävänä on kuvata tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 40). Tällä tarkoitetaan yrityksen omaisuuden ja velkojen esittämistä (Ikäheimo ym. 2014, 27). Taseessa kerrotaan tavallaan myös yrityksen odotuksista tulevaisuuden osalta ja menneestä taloushistoriasta (Salmi 2012, 35).

Tase laaditaan kirjanpitoasetuksen mukaisen kaavan mukaan, joka esitellään, taulukossa 2. Pienillä kirjanpitovelvollisilla on mahdollista käyttää lyhennettyä tasetta. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 40.)

Taulukko 2. Kirjanpitoasetuksen tasekaava (Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339).

Vastaavaa	Vastattavaa
A PYSYVÄT VASTAAVAT	A OMA PÄÄOMA
I Aineettomat hyödykkeet	I Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma
1. Kehittämismenot	II Ylikurssirahasto
2. Aineettomat oikeudet	III Arvonkorotusrahasto
3. Liikearvo	IV Käyvän arvon rahasto
4. Muut pitkävaikutteiset menot	V Muut rahastot
5. Ennakkomaksut	1. Vararahasto
II Aineelliset hyödykkeet	2. Yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot
1. Maa- ja vesialueet	3. Muut rahastot
2. Rakennukset ja rakennelmat	V Edellisten tilikausien voitto (tappio)
3. Koneet ja kalusto	VI Tilikauden voitto (tappio)
4. Muut aineelliset hyödykkeet	B TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1. Poistoero
III Sijoitukset	2. Vapaaehtoiset varaukset

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Osuudet omistusyhteisy yrityksissä
4. Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä
5. Muut osakkeet ja osuudet
6. Muut saamiset

B VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

1. Aineet ja tarvikkeet
2. Keskenkäyrit
3. Valmiit tuotteet/tavarat
4. Muu vaihto-omaisuus

5. Ennakkomaksut

II Saamiset

1. Myyntisaamiset
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä
4. Lainasaamiset
5. Muut saamiset
6. Maksamattomat osakkeet/osuudet
7. Siirtosaamiset

III Rahoitusarvopaperit

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Muut osakkeet ja osuudet
3. Muut arvopaperit

IV Rahat ja pankkisaamiset

C PAKOLLISET VARAUKSET

1. Eläkevaraukset
2. Verovaraukset
3. Muut pakolliset varaukset

D VIERAS PÄÄOMA

1. Joukkovelkakirjalainat
2. Vaihtovelkakirjalainat
3. Lainat rahoituslaitoksilta
4. Eläkelainat
5. Saadut ennakot
6. Ostovelat
7. Rahoitusvekselit
8. Velat saman konsernin yrityksille
9. Velat omistusyhteisy yrityksille
10. Muut velat
11. Siirtovelat

Tase on kaksipuolinen asetelma: vastaavaa ja vastattavaa. Vastaavaa puoli esittää yrityksen varat eli omaisuuden ja vastattavaa puoli taas rahoituksen lähteet ja määrät eli pääomat. (Salmi 2012, 35 – 36.) Vastaavaa koostuu kahdesta eri kokonaisuudesta: pysyvät vastaavat ja vaihtuvat vastaavat. Pysyvät vastaavat ovat pitkäaikaisia varoja ja vaihtuvat vastaavat lyhytaikaisia varoja. (Ikäheimo ym. 2014, 27.)

Pysyviä vastaavia yrityksen on tarkoitus hyödyntää pidempään kuin vain yhden tilikauden ajan (Ikäheimo ym. 2014, 27). Pysyvät vastaavat jakautuvat aineettomiin hyödykkeisiin, aineellisiin hyödykkeisiin ja sijoituksiin (Niskanen & Niskanen 2004, 40). Tällaisia pidempiaikaisia hankintoja ovat esimerkiksi tuotteiden valmistukseen tehtävät konehankinnat, joita yritys aikoo käyttää monien vuosien ajan. (Ikäheimo ym. 2014, 27). Muita pysyvien vastaavien yksittäisiä eriä ovat muun muassa maa-alueet, rakennukset ja pitkäaikaiset sijoitukset (Salmi 2012, 37).

Vaihtuvat vastaavat ovat yleensä yrityksen käytössä vain vähän aikaa, yleisesti alle tilikauden verran (Ikäheimo ym. 2014, 28.) Vaihtuvat vastaavat jaetaan vaihto-omaisuuteen ja saamisiin. Vaihto-omaisuus tarkoittaa kaikkea sellaiseen tai jalostettuna luovutettavaksi tai kulutettavaksi tarkoitettuja hyödykkeitä. Käytännössä siis vaihto-omaisuus on yhtä kuin varasto. Saamiset jaotellaan aiheuttamisperiaatteen mukaan erilaisiin ryhmiin, esimerkiksi myyntisaamiset. (Niskanen & Niskanen 2004, 44.)

Vastattavaa kertoo yrityksen omaisuuden rahoituksesta. Se koostuu neljästä eri ryhmästä: oma pääoma, tilinpäätössiirtojen kertymä, pakolliset varaukset ja vieras pääoma. (Ikäheimo ym. 2014, 29). Oma pääoma tarkoittaa omistajien yritykseen sijoittamia rahoja. Omaa pääomaa syntyy myös jättämällä tulosta nostamatta ja jättämällä se yrityksen varallisuudeksi. Vieras pääoma on yritykselle myönnettyä lainaa, johon liittyy takaisinmaksamisen pakko. Vieras pääoma voidaan jakaa vielä lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen takaisinmaksuaikataulunsa mukaan. (Salmi 2012, 39.) Tilinpäätössiirrot muodostuvat kahdesta erästä: poistoero ja vapaaehtoiset varaukset. Pakollisia varauksia taas ovat eläkevaraukset, verovaraukset ja muut varaukset. (Ikäheimo ym. 2014, 29.)

Tase ja tuloslaskelma linkittyvät toisiinsa vahvasti. Tuloslaskelma kytkee tilikauden alkavan taseen tilikauden päättävään taseeseen. Tilikaudelta saatu voitto lisää yrityksen omaa pääomaa kun tappio taas vähentää sitä. (Salmi 2012, 35 – 36.)

2.2.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on selvitys yrityksen varojen hankinnasta ja niiden käytöstä. Se täydentää tuloslaskelmasta, taseesta ja liitetiedoista saatavia rahavirran tietoja. Rahoituslaskelma selventää erilaisia rahavirtoja, jotka ovat liiketoiminnan rahavirrat, investointien rahavirrat ja rahoituksen rahavirrat. (Ikäheimo ym. 2014, 32.) Osakeyhtiöt, osuuskunnat ja julkiset osakeyhtiöt on aina veloitettu tekemään rahoituslaskelma, paitsi jos kyseessä on pieni kirjanpitovelvollinen (Tuomi-Sorjonen 2013, 154).

Liiketoiminnan rahavirrat kertoo missä määrin yritys on pystynyt tuottamaan liiketoimintansa avulla rahavaroja toimintaedellytystensä säilyttämiseksi, tuoton maksamiseksi oman pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseksi ja lainojen takaisinmaksamiseksi ilman että se joutuu turvautumaan ulkopuolisiin rahoituslähteisiin (Leppiniemi & Kykkänen 2005, 104). Liiketoiminnan rahavirtoihin kuuluu esimerkiksi aineista, tarvikkeista, tavaroista ja ulkopuolisista palveluista suoritettut maksut sekä henkilöstölle maksetut palkat (Ikäheimo ym. 2014, 32).

Investoinnin rahavirrat kuvaavat sen, että mihin ja kuinka paljon yrityksen rahoja on sijoitettu pidemmän aikavälin toimintaedellytysten turvaamiseksi. (Vilkkumaa 2010, 29). Tällaisia ovat esimerkiksi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten hankinnasta suoritettut maksut sekä niiden myymisestä tai luovuttamisesta saadut maksut (Ikäheimo ym. 2014, 32).

Viimeinen rahoituslaskelman osio rahoituksen rahavirrat kertoo oman ja vieraan pääoman muutoksista tilikauden aikana (Leppiniemi ja Kykkänen 2005, 104). Tällaisia ovat muun muassa maksullinen oman pääoman lisäys, pääomalaino-

jen nosto ja takaisinmaksu, maksetut osingot ja muu varojen jako (Ikäheimo ym. 2014, 32).

2.2.4 Liitetiedot

Liitetiedot täydentävät muista tilinpäätöksen osioista saatavia tietoja. Liitetiedoissa on erinäisiä erittelyjä ja selostuksia taseessa, tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa annettujen tietojen ymmärtämiseksi. (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 47.) Liitetietojen avulla varmistetaan, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (Leppiniemi & Kykkänen 2005, 105).

Kirjanpitoasetuksessa on määritelty liitetiedot erilaisiin asiakokonaisuuksiin, joita vaaditaan tilinpäätöksessä. Yrityksen tulee esittää seuraavanlaiset liitetiedot:

- tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
- tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
- taseen vastaavia koskevat liitetiedot
- taseen vastattavia koskevat liitetiedot
- tuloveroja koskevat liitetiedot
- vakuudet ja vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt
- liitetiedot tilintarkastajan palkkioista
- lähipiiri liiketoimet
- liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä
- omistukset muissa yrityksissä
- konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot.
(Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.)

2.2.5 Toimintakertomus

Tilinpäätökseen liitetään toimintakertomus, jossa:

- annetaan tiedot yrityksen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista
- ilmoitetaan tilikauden päättymisen jälkeiset olennaiset tapahtumat
- tehdään arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä
- esitetään selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta (Salmi 2012, 87).

Lisäksi toimintakertomukseen tulee sisällyttää arvio yrityksen merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista liiketoimintaan ja sen kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä. Toimintakertomus arvioi yrityksen taloudellista asemaa ja tulosta. (Leppiniemi ja Kykkänen 2005, 107.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

3.1 Tilinpäätösanalyysin määrittäminen

Tilinpäätösanalyysissä vertaillaan eri yritysten taloudellista tilaa samalla hetkellä (Kallunki & Kytönen 2002, 14). Usein keskitytään mittaamaan kannattavuutta ja yrityksen toimintaedellytyksiä tilinpäätöstietojen pohjalta. Hyvässä tilinpäätösanalyysissä yhdistyvät laskettavat tunnusluvut ja niissä tapahtuvien muutosten tarkastelu sekä muutosten taustalla olevien syiden analysointi. Tilinpäätösanalyysi on vielä hyödyllisempi, jos lukuja voidaan vertailla samalla toimialalla olevien yritysten kanssa. (Niskanen & Niskanen 2004, 8.)

Tilinpäätösanalyysistä selviävistä tiedoista ovat kiinnostuneita ja niistä hyötyvät erilaiset yrityksen sidosryhmät. Jokainen sidosryhmä on kiinnostunut yrityksen tilasta omasta näkökulmastaan. (Kallunki & Kytönen 2002, 14.) Tällaisia erilaisia sidosryhmiä ovat:

- omistajat, sijoittajat ja analyytikot
- yrityksen toimiva johto
- työntekijät
- rahoittajat
- tavarantoimittajat
- asiakkaat
- erilaiset viranomaistahot

(Niskanen & Niskanen 2004, 13).

Osakesijoittajat ovat kiinnostuneempia yrityksen kannattavasta kasvusta kun taas esimerkiksi rahoittajaa kiinnostaa taserakenteen terveys. Osa sidosryhmistä keskittyy tarkastelemaan yrityksen taloutta pidemmällä montaa tilikautta käsittävällä aikavälillä ja osaa koskettaa enemmän vain edellisen tilikauden tapah-

tumat. Eräät sidosryhmät saattavat tuijottaa vain yrityksen tulosta kun osa taas haluaa, että liiketoiminta on myös eettisesti kestävä. (Salmi 2012, 123.)

3.2 Erilaisia tilinpäätösanalyyskejä

Toimiala-analyysi keskittyy arvioimaan koko toimialan menestystä ja toimintaedellytyksiä. Toimialatilastoista saadaan johtopäätöksiä koko alan tilanteesta ja näin pystytään helposti vertailemaan yksittäistä yritystä koko toimialan tilanteeseen. (Salmi 2012, 124.)

Yritysanalyysi on koko yrityksen ja useat sen osa-alueet kattava analyysi. Se saattaa kattaa koko talouden, johdon, järjestelmät, muut resurssit, tuotteet ja kilpailuaseman sekä yrityksen toimintaympäristön ja kehitysnäkymät. (Salmi 2012, 124.)

Perinteinen tilinpäätösanalyysi keskittyy yksittäisen yrityksen talouden analyysiin. Siinä analysointi pohjautuu tilinpäätöksestä laskettaviin tunnuslukuihin ja niissä tapahtuvien muutosten arviointiin. Usein perinteiseen tilinpäätösanalyysiin yhdistetään kassavirta-analyysi, jossa keskitytään ainoastaan rahavirran suuruuden ja riittävyyden tarkasteluun. (Salmi 2012, 124.)

Sijoitusanalyysit on tarkoitettu pääomasijoittajien tarpeiden tyydyttämiseksi. Lainanantajaa kiinnostaa yrityksen rahoituskelpoisuus, pääomarakenteen terveys, yritykseen tulevat kassavirrat ja niiden riittävyys lainojen takaisinmaksuun. Omaa pääomaa yritykseen sijoittanut haluaa olla tietoinen yrityksen arvosta. (Salmi 2012, 124.)

Tässä opinnäytetyössä keskitytään perinteiseen tilinpäätösanalyysiin. Analyysistä selviäviä tietoja tullaan kuitenkin vertailemaan myös samalla toimialalla oleviin yrityksiin. Näin perinteisestä tilinpäätösanalyysistä on vieläkin enemmän hyötyä toimeksiantajayritykselle.

3.3 Tilinpäätöksen vaiheet ja menetelmät

Ennen varsinaisen tilinpäätösanalyysi prosessin aloittamista on analyysin tekijän hyödyllistä tutustua tarkkaan tutkittavan yrityksen tilinpäätökseen. Tällä lailla saadaan selville onko yrityksen taloudessa tapahtunut jotain merkittäviä muutoksia suuntaan tai toiseen. Onko yritystoiminnassa nähtävissä kenties erityisiä riskejä tai mahdollisuuksia? Tilinpäätös on kokonaisuus, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen. Analyysin tekijän on hyvä huomioida myös tilinpäätöksen liitetiedot, sillä sieltä voidaan löytää selityksiä olennaisille muutoksille yrityksen taloudessa. (Leppiniemi & Kykkänen 2005, 121 – 122.)

Varsinainen tilinpäätösanalyysi tekeminen aloitetaan analyysiin käytettävien tilinpäätöstietojen muokkauksella. Tämän tavoitteena on aineiston standardointi. Tällä lailla varmistetaan, että tilinpäätösanalyysiin käytettävä tilinpäätösaineisto on vertailukelpoinen suhteessa muihin yrityksiin ja saman yrityksen aiempiin tilinpäätöksiin. Nykyään oikaisu on lähinnä erilaisten tilinpäätöserien uudelleenjärjestelyä. (Niskanen & Niskanen 2004, 19.)

Tuloslaskelman osalta tilinpäätöksen oikaisun päällimmäisenä tarkoituksena on selvittää yrityksen tulos, joka vastaa mahdollisimman tarkasti säännöllisen, jatkuvan ja ennustettavan liiketoiminnan tulosta. (Salmi 2012, 144.) Taseen osalta oikaisemalla halutaan poistaa kaikki sellaiset vastaavien erät, joilla ei ole tulontuottamiskykyä. Lisäksi halutaan tuoda esille sellainen varallisuus jota ei ole suoraan merkitty taseeseen. (Salmi 2012, 153.)

Seuraavaksi valitaan käytettävät analyysimenetelmät. Menetelmien valintaa ohjailee se mitä analyysilla halutaan mitata ja tähän viitaten millaisia menetelmiä on perusteltua käyttää. (Niskanen & Niskanen 2004, 19.) Tilinpäätösanalyysin kolmannessa vaiheessa valituilla menetelmillä tutkitaan yrityksen taloudellista tilaa. Tällaisia erilaisia analyysitekniikoita ovat prosenttimuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi, tunnuslukuanalyysi ja kassavirta-analyysi. (Niskanen & Niskanen 2004, 19.) Seuraavissa alakohdissa esitellään tarkemmin tämän opinnäytetyön toimeksiantajayritykseen sovellettavia analyysimenetelmiä.

Prosenttimuotoinen tilinpäätös

Prosenttimuotoisessa tilinpäätöksessä esitetään tilinpäätöksen eriä prosentteina liikevaihtoon tai taseen loppusummaan nähden. Näin saadaan selville erilaisten tilinpäätöserien erot tilikauden aikana. (Niskanen & Niskanen 2004, 19 – 20.) Prosenttimuotoisella tilinpäätöksellä arvioidaan eri kustannuserien suuruutta verrattuna liikevaihtoon. Sen avulla on myös helppo vertailla eri yritysten tase- ja kustannusrakenteita. (Niskanen & Niskanen 2004, 87.)

Parhaiten prosenttimuotoisesta tilinpäätöksestä on hyötyä silloin kun saadut prosentit yhdistetään tietoihin lukujen taustoista. Näitä taustatietoja löytyy usein liitetiedoista ja vuosikertomuksista. Taustatiedot antavat lisäinformaatiota siitä mitä yrityksessä on tilikauden aikana tapahtunut ja mikä vaikutus niillä on tilinpäätöksen lukuihin. (Niskanen & Niskanen 2004, 90.)

Trendianalyysi

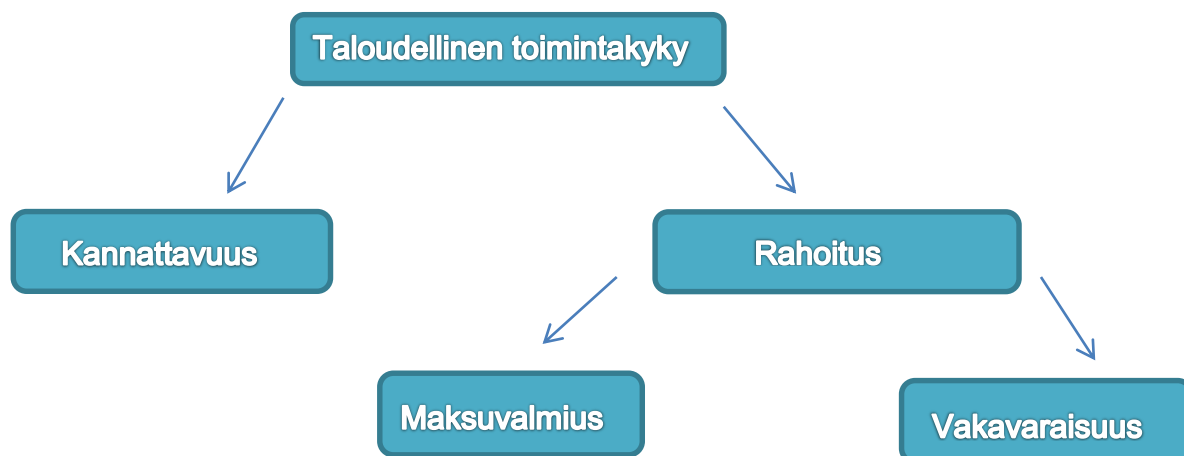
Trendianalyysissä hyödynnetään myös prosenttimuotoista tilinpäätöstä, mutta tällöin analyysit laaditaan monelta peräkkäiseltä tilikaudelta. Tässä tapauksessa ensimmäinen tarkasteltava tilikausi on niin sanottu perusvuosi. (Niskanen & Niskanen 2004, 20.)

Kunkin tilinpäätöserän varhaisimman tarkasteluvuoden eli perusvuoden arvoksi asetetaan 100. Myöhempien tilikausien arvoja vertaillaan perusvuoteen ja arvoon 100. Myöhemmät arvot osoittavat montako prosenttia arvo on perusvuoden arvosta. (Niskanen & Niskanen 2004, 96.)

Tunnuslukuanalyysi

Tunnuslukuanalyysin tehtävänä on selvittää yrityksen taloudelliset toimintaedellytykset. Nämä toimintaedellytykset jaetaan kahteen osaan: kannattavuuteen ja rahoitukseen (kuva 1). Rahoituksen osalta keskitytään vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden analysoimiseen. (Leppiniemi & Kykkänen 2005, 122 – 123.)

Kuva 1. Yrityksen toimintaedellytysten osat (Leppiniemi & Leppiniemi 2006, 197).

Tilinpäätöksen tunnusluvut esitetään suhdelukumuotoisina, mikä tarkoittaa sitä että niiden laskennassa yksi tilinpäätöksen erä suhteutetaan johonkin toiseen tilinpäätöksen erään. Suhdelukumuotoisuus mahdollistaa vertailun erikokoisten yritysten ja eri tilikausien välillä. Suhdeluvut kerrotaan usein sadalla, jolloin niistä saadaan prosenttilukuja. (Niskanen & Niskanen 2004, 111.)

Tunnuslukuanalyysin onnistuminen riippuu tilinpäätöstietojen luotettavuudesta. Lisäksi onnistumisen takana on analysoinnin validiteetti ja reliabiliteetti. Validiteetilla tarkoitetaan sitä millä lailla tunnusluku kuvaa sitä mitä sen on tarkoitus mitata. Reliabiliteetilla haetaan mittaustulosten mahdollisimman pientä sattumanvaraisuutta. (Niskanen & Niskanen 2004, 111.)

Tunnuslukuja tulee aina analysoida useampia kerrallaan, sillä yksittäisten lukujen avulla yrityksen taloudellisen tilanteen arviointi on vaikeaa ja se saattaa johtaa väärin johtopäätöksiin. Monia lukuja laskemalla saadaan kokonaiskuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja siihen vaikuttavista seikoista. Analyysiin on hyvä valita keskeisiä tunnuslukuja yrityksen tilanteen kannalta. (Seppänen 2011, 67.)

Tunnuslukuja voidaan tulkita useasta eri kantista. Niiden tulkinnan ajatuksena voi olla analyysistä saatu absoluuttinen arvo, tunnusluvun muutos ja muutoksen suunta, toimialan ja kilpailijoiden tunnusluvut tai yritykselle asetetut tavoitteet. (Salmi 2012, 136.)

3.4 Tunnuslukujen laskeminen

Tunnusluvut jaetaan yleensä kolmeen ryhmään: kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin (Niskanen & Niskanen 2004, 110). Seuraavissa alaluvuissa esitellään eri ryhmistä tässä opinnäytetyössä laskettavia olennaisia tunnuslukuja ja kerrotaan niiden tulkinnasta. Varsinainen toimeksiantajayrityksen lasketut tunnusluvut ja niiden analyysit löytyvät luvusta 4.

3.4.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuus tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että yritykseen sisään tulevan rahan määrä eli liikevaihto on suurempi suhteessa ulosmeneviin rahoihin eli kuluihin (Vilkkumaa 2010, 44). Absoluuttinen kannattavuus on liiketoiminnan tuottojen ja kulujen erotus eli voitto. Suhteellinen kannattavuus taas tarkoittaa saavutetun voiton suhdetta yritykseen sijoitettuun omaan pääomaan nähden. (Yritystutkimus Ry 2011, 60.)

Tilinpäätösanalyysin tunnusluvut kuvaavat lyhyen aikavälin kannattavuutta. Vertailemalla useiden peräkkäisten vuosien tunnuslukuja saadaan kuva yrityksen pitkän aikavälin kannattavuudesta. (Niskanen & Niskanen 2004, 112.)

Kannattavuuden tunnusluvuista tullaan esittelemään tarkemmin tässä opinnäytetyössä käytettävät tunnusluvut. Näiden lisäksi muita yleisiä kannattavuuden tunnuslukuja ovat muun muassa myyntikate, käyttökate, käyttökate- %, nettotulos- % ja rahoitustulos- %. (Yritystutkimus Ry 2011, 60–62.)

Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulos} - \% = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Liiketulos kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Liiketulos eroaa virallisen tuloslaskelman liikevoitosta analyysissä suoritettujen oikaisujen määrällä. (Yritystutkimus Ry 2011, 61.)

Saatua tunnuslukua voidaan vertailla yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamiseen. Lisäksi saatua tulosta voidaan vertailla samalla toimialalla operoiviin yrityksiin sekä eri toimialojen välillä. Seuraavat ohjeavot ovat käytössä liiketulosprosenttia arvioitaessa:

yli 10 %	hyvä
5 – 10 %	tydyttävä
alle 5 %	heikko

(Yritystutkimus Ry 2011, 61–62.)

Koko pääoman tuotto-%

$$\begin{aligned} \text{Koko pääoman tuotto} - \% &= \frac{\text{Operatiivisen liiketoiminnan tulos}}{\text{Koko pääoma}} \times 100 \\ &= \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100 \end{aligned}$$

(Niskanen & Niskanen 2004, 114).

Koko pääoman tuotto kuvaa yrityksen tulosta ennen rahoituskuluja ja veroja siihen pääomaan nähden, joka on sitoutunut yritystoimintaan. Tunnuslukuna koko pääoman tuotto-% mittaa kuinka hyvin yritys tuottaa tulosta kaikelle toimintaan sitoutuneelle pääomalle. Kokonaispääoma tuotto-% laskettaessa ohjeavot ovat:

yli 10 %	hyvä
5 – 10 %	tydyttävä
alle 5 %	heikko

(Yritystutkimus Ry 2011, 64.)

Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)

$$\begin{aligned} \text{Sijoitetun pääoman tuotto} - \% \\ = \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot (12kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma}} \times 100 \end{aligned}$$

Sijoitetun pääoman tuotto-% kertoo kuinka paljon tuottoa on saatu suhteessa siihen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vastaavalle pääomalle. (Niskanen & Niskanen 2004, 115.)

Tuotto-% on välttävä, kun sen suuruus vastaa vähintään yrityksen vieraasta pääomasta maksavan keskimääräisen rahoituskuluprosentin suuruutta (Yritystutkimus Ry 2011, 65). Yleisesti hyvänä tasona voidaan pitää yli 15 % tuottoa ja yli 20 % tuottoa erinomaisena tasona (Vilkkumaa 2010, 45).

Oman pääoman tuotto-% (ROE)

$$\text{Oman pääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto-% kuvaa yrityksen kykyä tehdä voittoa omistajilta saaduille pääomille. Omaa pääomaa määriteltäessä käytetään joko tilikauden alun arvoa tai alun ja lopun keskimääräistä arvoa. Oman pääoman tuotto-%:n tulee verrata yrityksen omistajien asettamaan tuottovaatimukseen. (Niskanen & Niskanen 2004, 116.)

3.4.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä suoriutua sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen pääomarakennetta eli oman ja vieraan pääoman suhdetta. (Niskanen & Niskanen 2004, 130.)

Yritystä voidaan pitää vakavaraisena kun yrityksen oman pääoman määrä on riittävän suuri suhteessa koko käytössä olevaan pääomaan. Tämä osoittaa myös, että yrityksen omistajilla on uskoa yritykseensä, sillä he jättävät rahaa yritykseen eivätkä nosta kaikkia tilikauden voittoja osinkoina. (Vilkkumaa 2010, 50.)

Omavaraisuusaste

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}} \times 100$$

(Niskanen & Niskanen 2004, 131).

Jos yritys on saanut merkittäviä ennakoita, täytyy nämä vähentää taseen loppusummasta (Vilkkumaa 2010, 50). Omavaraisuusasteella mitataan yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteelle annetaan seuraavanlaiset ohjearvot:

yli 40 %	hyvä
20 – 40 %	tydyttävä
alle 20 %	heikko

(Yritystutkimus Ry 2011, 66–67.)

Suhteellinen velkaantuneisuus

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{\text{Taseen velat} - \text{Saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}}$$

Tässä tunnusluvussa yrityksen velat eli vieras pääoma suhteutetaan liikevaihtoon. Tuloksia voidaan vertailla keskenään vain saman toimialan sisällä. (Niskanen & Niskanen 2004, 132.)

Mitä korkeampi tunnusluku on, niin sitä velkaantuneempi tutkittava yritys on (Vilkkumaa 2010, 51). Yleisinä ohjearvoina yrityksen velkaantuneisuuden arvioinnille voidaan pitää:

alle 40 %	hyvä
40 – 80 %	tydyttävä
yli 80 %	heikko

(Yritystutkimus Ry 2011, 67).

Gearing-prosentti

$$\text{Gearing} - \% = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Gearing-prosentista saadaan selville yrityksen vieraan pääoman taso suhteessa omaan pääomaan tilanteessa jossa yritys olisi käyttänyt kaiken likvidin eli nopeasti rahaksi muutettavan omaisuutensa korollisten velkojen lyhentämiseen. Mitä suurempi gearing-% on, sitä velkaantuneempi yritys on (Niskanen & Niskanen 2004, 133).

3.4.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmius on yrityksen kyky suoriutua juoksevista ja lyhyellä aikavälillä erääntyvistä velvoitteista sekä yllättävistä maksuista. Erityisesti yrityksen velkojat ja tavarantoimittajat ovat kiinnostuneita yrityksen maksuvalmiudesta. (Niskanen & Niskanen 2004, 117.)

Kassa-alennusten käyttö ja käyttämätön sekkililimiitti kertovat yrityksen hyvästä maksuvalmiudesta, Yrityksen maksuvalmius on heikko jos sille on kertynyt paljon erääntyneitä maksuja, ja maksettuja yliaikakorkoja. Lisäksi yritys on saat-

tanut joutua turvautumaan kalliiseen lisärahoitukseen. (Yritystutkimus Ry 2011, 71.)

Ohessa tarkemmin selitettävien tunnuslukujen lisäksi muita yleisiä maksuvalmiuden tunnuslukuja on muun muassa erilaisten käyttöpääomaerien kiertoajat kuten myyntisaatavien kiertoaika ja ostovelkojen kiertonopeus. Tämän lisäksi yrityksen varastoista voidaan laskea kiertoaikaa ja kiertonopeutta. Kiertoaikaa on mahdollista laskea myös koko nettokäyttöpääomalle. (Niskanen & Niskanen 2004, 122–128.)

Current ratio

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto} - \text{omaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

Current ratio kuvaa yrityksen likviditeettiä ja lyhytaikaisten velkojen maksukykyä. (Niskanen & Niskanen 2004, 118.) Current ratiota analysoidessa otetaan myös huomioon, että yrityksen vaihto-omaisuus voidaan realisoida lyhytaikaisista velvoitteista selviämiseen. Current ratiolle on annettu seuraavat ohjeavot:

yli 2	hyvä
1 – 2	tydyttävä
alle 1	heikko

(Yritystutkimus Ry 2011, 71–72.)

Quick ratio

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

Quick ratio kuvaa current ratiota lyhyempää maksuvalmiutta. Siinä ei oteta huomioon varastoja, sillä ne eivät ole välttämättä kovin nopeasti realisoitavissa.

(Niskanen & Niskanen 2004, 120.) Quick ratioissa otetaankin huomioon vain ns. likvidit eli nopeasti rahaksi muutettavat varat (Vilkkumaa 2010, 49).

Quick ratiolle annetaan seuraavat ohjearvot:

yli 1	hyvä
0,5 – 1	tydyttävä
alle 0,5	heikko

(Yritystutkimus Ry 2011, 71).

4 EURO-SUOMEN ERISTÄJÄT OY:N TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Euro-Suomen Eristäjät Oy on perustettu Turussa vuonna 1989. Alun perin yrityksen yhtiömuoto oli toiminimi ja nimenä Etelä-Suomen Eristäjät. Nykyinen nimi ja yhtiömuoto on otettu käyttöön vuonna 1996.

Toimintansa alkuaikoina toimeksiantajayritys keskittyi eristys- ja pellitystöihin. Vuonna 1991 yritys hankki ensimmäisen kaaritapitushitsauskoneensa ja tästä alkoi yrityksen erikoistuminen kaaritapitushitsaustöiden ammattilaiseksi.

Yrityksen päätoimipaikkana on koko sen olemassaolon ajan toiminut Turku. Vuosina 1994–2001 yritys toimi Helsingin telakalla ja vuosina 2000–2003 Aker Finnyardsilla Raumalla. Tänä päivänä Euro-Suomen Eristäjät Oy:n laivanrakenukset ovat keskittyneet Meyer Turun telakalle. Nykyään yritystä työllistää laivateollisuuden lisäksi kaksi konepajaa, joille yritys tekee töitä.

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilikausi on murrettu eli tilikausi ei ole yksittäinen kokonainen kalenterivuosi. Tässä tilinpäätösanalyysissä tullaan keskittymään toimeksiantajayrityksen vuosien 2011–2015 tilikausien analysointiin.

Analysointi aloitetaan oikaisemalla Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilinpäätöstiedot. Yrityksen tase ja tuloslaskelma eivät sisältäneet paljoakaan epäsäännöllisyyksiä, joten oikaisun tarve ei ollut kovin suuri. Lähinnä kyseessä oli yksittäisten taseen ja tuloslaskelman erien yhdistely. Oikaisut perustuvat teokseen Tilinpäätösanalyysi (2004). Yrityksen euromääräiset oikaistut tuloslaskelma ja tase löytyvät liitteistä 1, 2 ja 3.

Tämän jälkeen oikaistuista tilinpäätöstiedoista tehdään ensin prosenttimuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi. Tämän jälkeen on vielä laskettu olennaisia tunnuslukuja kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden saralta.

4.1 Prosenttimuotoinen tuloslaskelma

Prosenttimuotoisesta tuloslaskelmassa yrityksen kuluerät on suhteutettu liikevaihtoon. Prosenttimuotoinen tuloslaskelma antaa selkeämmän kuvan kuin perinteinen euromääräinen tuloslaskelma siitä millainen kulurakenne yrityksessä on eli millaista yrityksen myynti eli liikevaihto on ollut suhteessa kuluihin. Lisäksi sen pohjalta on helppoa tehdä vertailua millä lailla tuloslaskelman eri erät ovat kehittyneet eri tilikausien välillä.

Taulukko 3. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n prosenttimuotoinen tuloslaskelma.

PROSENTTIMUOTOINEN TULOSLASKELMA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
LIKEVAIHTO	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,18 %	0 %	0 %	0 %	0 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,18 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Aine ja tarvikekäyttö	-0,11 %	-0,66 %	-1,13 %	-0,99 %	-8,12 %
Ulkopuoliset palvelut	-79,85 %	-17,83 %	-54,97 %	-50,79 %	-50,29 %
Henkilöstökulut	-16,31 %	-51,73 %	-10,72 %	-32,64 %	-31,14 %
Liiketoiminnan muut kulut	-7,12 %	-16,85 %	-4,58 %	-11,02 %	-10,35 %
KÄYTTÖKATE	-3,21 %	12,92 %	28,61 %	4,56 %	0,09 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2,00 %	-7,85 %	-2,47 %	-4,08 %	-2,97 %
LIIKETULOS	-5,21 %	5,07 %	26,14 %	0,47 %	-2,87 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	4,03 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,21 %	0,02 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-2,26 %	-6,33 %	-0,87 %	-2,22 %	-1,49 %
Välittömät verot	0,00 %	0 %	-5,79 %	2,12 %	0 %
NETTOTULOS	-3,42 %	-1,26 %	19,47 %	0,58 %	-4,35 %
Satunnaiset tuotot	0,00 %	493,73 %	19,47 %	0,00 %	0,00 %
Satunnaiset kulut	-40,10 %	-503,54 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-43,52 %	-11,07 %	19,47 %	0,58 %	-4,35 %

Taulukko 3 osoittaa, että toimeksiantajayrityksen suurin yksittäinen kuluerä on ollut ulkopuoliset palvelut lukuun ottamatta tilikautta 2012. Ulkopuoliset palvelut ovat olleet tarkasteluvuosina 20 % ja 80 % välillä liikevaihdosta. Tämä selittyy

sillä että yritys käyttää paljon alihankintaa yritystoiminnassaan, joten on erittäin luonnollista että ulkopuoliset palvelut ovat yrityksen suurin kuluerä lähes jokaisena tarkasteltuna tilikautena.

Vuonna 2012 suurimmaksi kulueräksi on noussut henkilöstökulut, joka lohkaisi kyseisenä vuonna yli puolet yrityksen liikevaihdosta. Tämä selittyy sillä, että vuonna 2012 yrityksessä työskenteli yrittäjän itsensä lisäksi toinen palkattu työntekijä. Muina tarkasteltuina tilikausina henkilöstökulut pysyivät 10 % – 30 % välillä liikevaihdosta.

Yritys on tehnyt tappiota lukuun ottamatta tilikausia 2013 ja 2014. Selkeästi suurin voitto on saavutettu vuonna 2013, jolloin voitto oli lähes 20 % suhteessa yrityksen liikevaihtoon. Tämä selittyy yrittäjän mukaan yksittäisellä suuremmalla projektilla.

Suurin tappio on yritykselle tullut vuonna 2011, jolloin tappion suhde liikevaihtoon on ollut yli 40 %. Tilikauden tuloksia tarkasteltaessa voidaan todeta, että siihen on hyvinkin paljon vaikuttanut yleinen taloudellinen tilanne ja yrityksen vaihteleva työtilanne omalla toimialallaan.

4.2 Prosenttimuotoinen tase

Prosenttimuotoisessa taseessa yrityksen taseen eriä on vertailtu taseen loppusummaan. Tällä lailla saadaan hyvä kuva yrityksen omaisuusrakenteesta (vastaavaa) sekä pääomarakenteesta (vastattavaa) suhteessa taseen loppusummaan.

Taseen osalta tärkeintä on tarkastella mistä omaisuusrakenne koostuu eli mihin yrityksen pääomat on sidottu. Pääomarakenteesta selviää kuinka paljon yritys joutuu turvautumaan vieraaseen pääomaan ja kuinka paljon sille on kertynyt omaa pääomaa.

Taulukko 4. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n prosenttimuotoinen tase, vastaavaa puoli.

PROSENTTIMUOTOINEN TASE						
VASTAAVAA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015	
<i>Pysyvät vastaavat</i>						
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>						
Tutkimusmenot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kehittämismenot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Liikearvo	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut aineettomat hyödykkeet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>						
Maa- ja vesialueet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	6,23 %	10,68 %	
Rakennukset ja rakennelmat	0,38 %	0,91 %	0,34 %	0,39 %	10,44 %	
Koneet ja kaulusto	4,23 %	11,45 %	10,19 %	11,16 %	7,99 %	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4,61 %	12,35 %	10,53 %	17,78 %	29,10 %	
<i>Sijoitukset</i>						
Sisäiset osakkeet ja osuudet	86,90 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut osakkeet ja osuudet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Sisäiset saamiset	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut saamiset ja sijoitukset	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Yhteensä	86,90 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
<i>Vaihtuvat vastaavat</i>						
<i>Vaihto-omaisuus</i>						
Aineet ja tarvikkeet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Keskeneräiset tuotteet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Valmiit tuotteet	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muu vaihto-omaisuus	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Myyntisaamiset	1,83 %	14,67 %	40,81 %	6,58 %	11,74 %	
Sisäiset myyntisaamiset	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut sisäiset saamiset	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,06 %	0,00 %	
Muut saamiset	0,11 %	16,83 %	1,65 %	13,04 %	16,49 %	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1,93 %	31,50 %	42,47 %	19,68 %	28,23 %	
Rahat ja rahoitusarvopaperit	6,55 %	56,15 %	47,00 %	62,54 %	42,67 %	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n taseen vastaavaa puoli (taulukko 4) osoittaa, että vuonna 2011 sen omaisuus rakenne koostui eniten sisäisistä osakkeista ja osuuksista, sillä se on yli 85 % taseen loppusummasta. Yrittäjän mukaan tämä johtuu siitä, että kyseisellä tilikaudella toimeksiantajayrityksellä oli vielä tytäryhtiö Euro-Suomen Kiinteistöt Oy ja tämä näkyy kyseisen vuoden taseessa. Yri-

tyksellä oli suuri hallikiintiö, joka kuitenkin myytiin pois ja tytäryhtiö Euro-Suomen Kiinteistöt Oy lakkautettiin.

Myöhemmillä tarkastelluilla tilikausilla omaisuus rakenne painottuu eniten rahoihin ja rahoitusarvopapereihin, sillä vuosina 2012–2015 niiden osuus on ollut noin 40 % - 60 % taseen loppusummasta. Yritys omistaa jonkin verran koneita, sillä yrityksen varoista keskimäärin noin 10 % on ollut tarkastelujaksona sidottuna koneisiin ja kalustoon. Rakennusten ja rakennelmien sekä maa- ja vesialueiden osalta nousua on tapahtunut viimeisimpänä tarkasteltuna tilikautena 2015, jolloin molempien osuus on noussut noin kymmeneen prosenttiin taseen loppusummasta. Tämän taseen erän kasvuun on vaikuttanut yrityksen investoima teollisuustontti.

Olennaista on myös huomata myyntisaamisten suuri osuus vuoden 2013 tilikaudella, yli 40 %. Tämä on selitettävissä sillä, että yritys teki kyseisellä tilikaudella tarkastelujakson parhaimman tuloksensa joten on myös loogista että myyntisaamisia on kertynyt selkeästi enemmän verrattuna muihin tilikausiin.

Taulukko 5 kertoo taas toimeksiantajayrityksen taseen vastattavaa puolen tilanteen eli pääomarakenteen tilanteen. Vieraan pääoman osuus taseen loppusummasta on ollut erittäin pieni vuosina 2012 sekä 2014–2015, vain noin 11–14 %. Tämä kertoo yrityksen pääomarakenteen olevan hyvällä mallilla, sillä suuri osa pääomarakenteesta koostuu omasta pääomasta eikä yrityksen ole tarvinnut turvautua lainattuun eli vieraaseen pääomaan.

Vuonna 2013 ostovelkojen osuus on yli 25 % taseen loppusummasta mikä selittyy jälleen yrityksen hyvästä tuloksesta kyseisellä tilikaudella. Muilla tilikausilla ostovelkojen osuus taseen loppusummasta on ollut suhteellisen alhainen.

Eniten yritys on joutunut turvautumaan vieraaseen pääomaan vuonna 2011. Kyseisellä tilikaudella Euro-Suomen Eristäjät Oy:llä on ollut vielä lainaa rahoituslaitokselta sekä muuta pitkäaikaista velkaa, joka on sittemmin saatu maksettua pois.

Taulukko 5. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n prosenttimuotoinen tase, vastattavaa puoli.

PROSENTTIMUOTOINEN TASE						
VASTATTAVAA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015	
<i>Oma pääoma</i>						
Osakepääoma	1,27 %	3,80 %	1,78 %	2,54 %	2,98 %	
Ylikurssirahasto	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut rahastot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Kertyneet voittovarat	68,91 %	88,37 %	34,02 %	82,67 %	89,35 %	
Tilikauden tulos	-32,74 %	-5,70 %	27,47 %	0,54 %	-4,03 %	
Pääomalainat	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Taseen oma pääoma yhteensä	37,45 %	86,47 %	63,27 %	85,74 %	88,30 %	
Poistoero ja varaukset yhteensä	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Oman pääoman oikaisut	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Oikaistu oma pääoma yhteensä	37,45 %	86,47 %	63,27 %	85,74 %	88,30 %	
<i>Vieras pääoma</i>						
Lainat rahoituslaitoksilta	30,31 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Eläkelainat	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Sisäiset velat	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut pitkäaikaiset velat	16,26 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	46,58 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Pakolliset varaukset	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Korolliset lyhytaikaiset velat	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Saadut ennakot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Ostovelat	0,12 %	8,87 %	26,74 %	5,19 %	6,30 %	
Sisäiset ostovelat	14,33 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut sisäiset velat	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	1,52 %	4,66 %	9,99 %	9,07 %	5,40 %	
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	15,97 %	13,53 %	36,73 %	14,26 %	11,70 %	
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	62,55 %	13,53 %	36,73 %	14,26 %	11,70 %	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	

4.3 Tuloslaskelman trendianalyysi

Trendianalyysissä ideana on kuvata miten tuloslaskelman eri kuluerät ovat kehittyneet suhteessa ensimmäiseen tarkasteltavaan tilikauteen. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tapauksessa ensimmäinen tarkasteltava tilikausi on 2011 ja sen vuoden kaikille erille on annettu arvoksi 100 %, johon sitten myöhempien tilikausien arvoja on vertailtu.

Taulukko 6. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tuloslaskelman trendianalyysi.

TULOSLASKELMAN TRENDIANALYYSI	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
LIKEVAIHTO	100,00 %	22,94 %	134,55 %	62,41 %	52,71 %
Liiketoiminnan muut tuotot	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	100,00 %	22,94 %	134,55 %	62,41 %	52,71 %
Aine ja tarvikekäyttö	100,00 %	141,85 %	1416,22 %	577,52 %	4001,35 %
Ulkopuoliset palvelut	100,00 %	5,12 %	92,63 %	39,70 %	33,20 %
Henkilöstökulut	100,00 %	72,74 %	88,38 %	124,86 %	100,60 %
Liiketoiminnan muut kulut	100,00 %	54,31 %	86,53 %	96,64 %	76,66 %
KÄYTTÖKATE	100,00 %	-92,43 %	-1200,31 %	-88,68 %	-1,52 %
Suunnitelman mukaiset poistot	100,00 %	90,01 %	166,06 %	127,46 %	78,18 %
LIIKETULOS	100,00 %	-22,36 %	-675,51 %	-5,67 %	29,09 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	100,00 %	0,05 %	1,11 %	891,98 %	75,63 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	100,00 %	64,41 %	52,04 %	61,56 %	34,89 %
Välittömät verot	100,00 %	0,00 %	461586,48 %	-78310,93 %	0,00 %
NETTOTULOS	100,00 %	8,45 %	-766,18 %	-10,55 %	66,98 %
Satunnaiset tuotot	100,00 %	*	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Satunnaiset kulut	100,00 %	288,05 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	100,00 %	5,84 %	-60,20 %	-0,83 %	5,26 %

Tuloslaskelman trendianalyysiä (taulukko 6) tarkasteltaessa voidaan huomata kuinka Euro-Suomen Eristäjät Oy:n vuoden 2012 liikevaihto on vain hieman yli 20 % 2011 tilikauteen verrattuna. Toisaalta taas vuoden 2013 liikevaihto on vielä parempi kuin vuoden 2011, mutta kuten jo useaan otteeseen todettu niin kyseinen tilikausi oli toimeksiantajayrityksen menestyksekkäin tarkastelujaksolla. Yleisesti ottaen liikevaihtojen suuruus on vaihdellut paljon eri tilikausien välillä.

Yrityksen aine- ja tarvikekäyttö on ollut tasaisesti nousussa vuoteen 2011 verrattaessa, ollen suurimmillaan vuonna 2015. Ulkopuolisten palveluiden osalta luvuissa on paljon eroja, sillä vuoden 2012 ulkopuolisia palveluja verrattaessa vuoteen 2011 voidaan nähdä kuinka kuluerä on vain 5 % ensimmäiseen tilikauteen

teen suhteutettuna. Sitä seuraavana vuonna ulkopuoliset palvelut taas ovat jo yli 90 % vuoteen 2011 verrattuna.

Henkilöstökulut ovat olleet melko tasaisella tasolla verrattaessa vuoteen 2011. Täytyy kuitenkin muistaa, että prosenttimuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi eivät ole suoraan verrannollisia toisiinsa ja erien todelliset euromäärät on kaikesta huolimatta myös hyvä pitää mielessä. Tästä esimerkkinä voidaan pitää vuoden 2012 henkilöstökulujen tarkastelua. Prosenttimuotoisessa tilinpäätöksessä kyseisen vuoden henkilöstökulut olivat yli 50 % liikevaihdosta, mutta trendianalyysissä niiden merkitys ei korostu niin paljoa kun vertailukohtana on tilikausi 2011.

Samaten tilikauden tuloksen tarkastelu on hämäävä. Vuoden 2011 tulos on ollut tappiota eli miinusmerkkinen, joten sillä on suora merkitys myöhempien vuosien tuloksiin trendianalyysissä. Esimerkiksi vaikka vuoden 2013 tulos näyttää -60%, on tulos oikeasti paras tarkastelukaudella sillä sitä on verrattu vuoden 2011 tappiolliseen ja miinusmerkkiseen tilikauteen.

Lisäksi satunnaisista tuotoista vuonna 2012 ei ollut mahdollista saada vertailuprosenttia vuoteen 2011 nähden, sillä vuonna 2011 satunnaisten tuottojen summa oli nolla ja nollalla ei pysty jakamaan mitään lukua. Siitä syystä vuoden 2012 satunnaisten kulujen kohdalla on vain merkintänä tähti.

4.4 Taseen trendianalyysi

Taseen trendianalyysissä verrataan muiden tilikausien lukuja tuloslaskelman tapaan ensimmäiseen tarkasteltuun tilikauteen eli tässä tapauksessa vuoteen 2011. Taseen erien kehitys ja muutokset on helposti huomattavissa tarkasteltaessa taseen trendianalyysiä. Tässäkin tapauksessa vuoden 2011 luvuille on annettu arvo 100 %.

Taulukko 7. Taseen trendianalyysi, vastaavaa puoli.

TASEEN TRENDIANALYYSI					
VASTAAVAA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
<i>Pysyvät vastaavat</i>					
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>					
Tutkimusmenot	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kehittämismenot	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Liikearvo	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut aineettomat hyödykkeet	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>					
Maa- ja vesialueet	100,00 %	0,00 %	0,00 %	*	*
Rakennukset ja rakennelmat	100,00 %	80,00 %	64,00 %	51,20 %	1176,31 %
Koneet ja kaulusto	100,00 %	90,68 %	172,93 %	132,59 %	80,68 %
Muut aineelliset hyödykkeet	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	100,00 %	89,80 %	163,96 %	193,80 %	269,86 %
<i>Sijoitukset</i>					
Sisäiset osakkeet ja osuudet	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut osakkeet ja osuudet	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Sisäiset saamiset	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut saamiset ja sijoitukset	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
<i>Vaihtuvat vastaavat</i>					
<i>Vaihto-omaisuus</i>					
Aineet ja tarvikkeet	100,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	100,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	100,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	100,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	100,00 %	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	100,00 %	268,63 %	1600,68 %	180,77 %	274,21 %
Sisäiset myyntisaamiset	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut sisäiset saamiset	100,00 %	0,00 %	0,00 %	*	0,00 %
Muut saamiset	100,00 %	5349,56 %	1124,88 %	6212,31 %	6683,10 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	100,00 %	545,40 %	1574,76 %	510,77 %	623,32 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	100,00 %	286,97 %	514,56 %	479,27 %	278,17 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	33,50 %	71,75 %	50,23 %	42,73 %

Taulukko 7 kuvaa Euro-Suomen Eristäjät Oy:n vastaavaa puolen erien kehitystä suhteessa tilikauteen 2011. Yleisesti katsoen vastaavien yhteismäärä on pienentynyt huomattavasti vuosien 2011 ja 2012 välillä, noussut hieman jälleen vuonna 2013 ja sitten lähtenyt taas laskuun vuoteen 2011 verrattaessa.

Myyntisaamiset ovat nousseet korkeimmalle tasolle 2013 tilikauden aikana, jolloin yritys teki myös parhaan tuloksensa. Tällöin yrityksellä on ollut vähemmän

muita saamisia. Muina tarkasteltuina tilikausina muut saamiset ovat olleet suurempi taseen erä kuin myyntisaamiset.

Tilikausien 2012 – 2014 aikana rakennusten ja rakennelmien arvo on laskenut kunnes vuonna 2015 sen arvo taseessa on moninkertaistunut. Yrityksen koneiden ja kaluston määrä on vähentynyt vuonna 2012, mutta tämän jälkeisinä tilikausina 2013 ja 2014 yritys on jälleen tehnyt uusia hankintoja, joka näkyy taseen erän nousussa. Kuitenkin jälleen tilikaudella 2015 koneiden ja kaluston määrä on vähentynyt.

Tähdellä merkityjä arvoja ei ole saatu laskettua, sillä kyseisissä arvoissa vuoden 2011 arvo on ollut nolla ja nolllalla ei voida jakaa. Kyseisten arvojen muutoksen voi tarkastaa liitteistä, josta löytyy yrityksen euromääräiset oikaistut tuloslaskelma ja tase.

Taulukko 8 kuvaa Euro-Suomen Eristäjät Oy:n pääomarakenteen muutoksia suhteessa vuoteen 2011. Yksi huomattavimmista seikoista on ostovelkojen lähes 16-kertaistuminen vuosien 2011 ja 2013 välillä. Kuten tuloslaskelman trendianalysikin jo osoitti, on yrityksen aine- ja tarvikekäyttö ollut kyseisenä tilikautena erityisen korkea. Muina tilikausina toimeksiantajayrityksen lyhytaikainen vieras pääoma on ollut vain 30 – 45 % suhteessa vuoteen 2011. Vuoden 2013 korkeamman lyhytaikaisen vieraan pääoman määrän selittää juurikin kyseinen korkeampi ostovelkojen määrä.

Tilikausina 2012–2015 yrityksellä ei ole lainkaan pitkäaikaista velkaa ja sen rahoitus perustuukin vahvasti omalle pääomalle. Oma pääoma on ollut koko ajan melko tasaisessa nousussa suhteessa tilikauteen 2011. Yleisesti ottaen vastattavien määrä on laskenut huomattavasti tarkastelujakson aikana.

Taulukko 8. Taseen trendianalyysi, vastattavaa puoli.

TASEEN TRENDIANALYYSI					
VASTATTAVAA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
Oma pääoma					
Osakepääoma	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Ylikurssirahasto	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut rahastot	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kertyneet voittovarot	100,00 %	42,96 %	35,42 %	60,25 %	55,40 %
Tilikauden tulos	100,00 %	5,84 %	-60,20 %	-0,83 %	5,26 %
Pääomalinat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Taseen oma pääoma yhteensä	100,00 %	77,36 %	121,23 %	115,00 %	100,75 %
Poistoero ja varaukset yhteensä					
Poistoero ja varaukset yhteensä	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Oman pääoman oikaisut	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	100,00 %	77,36 %	121,23 %	115,00 %	100,75 %
VIERAS PÄÄOMA					
Lainat rahoituslaitoksilta	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Eläkelainat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Sisäiset velat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut pitkäaikaiset velat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Pakolliset varaukset					
Pakolliset varaukset	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Korolliset lyhytaikaiset velat					
Korolliset lyhytaikaiset velat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Saadut ennakot	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ostovelat	100,00 %	2439,67 %	15750,45 %	2137,90 %	2209,85 %
Sisäiset ostovelat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut sisäiset velat	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	100,00 %	102,57 %	471,51 %	299,64 %	151,68 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	100,00 %	28,37 %	164,99 %	44,82 %	31,29 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	100,00 %	7,24 %	42,13 %	11,45 %	7,99 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	33,50 %	71,75 %	50,23 %	42,73 %

4.5 Tunnusluvut

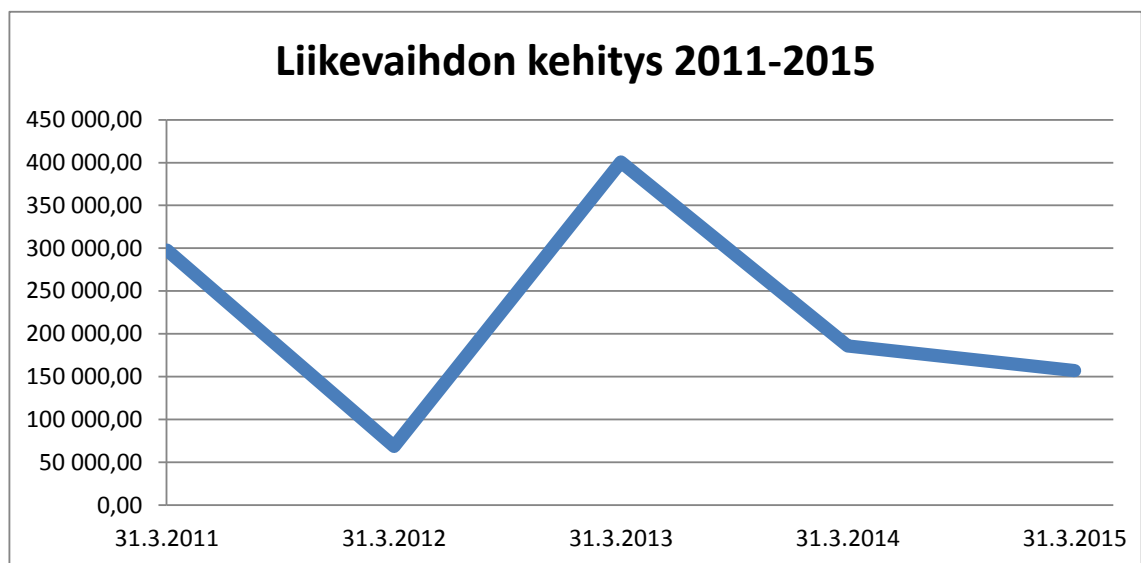
Tässä luvassa on laskettu Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilinpäätöksestä erilaisia yleisimpiä tunnuslukuja. Lasketut tunnusluvut ja niiden laskukaavat on esitelty luvussa 3.4. Saatuja tuloksia tullaan vertaamaan Yritystutkimus Ry:n antamiin yleisiin ohjearvoihin sekä työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämän Toimiala Online -palvelun tuottamiin toimialakohtaisiin tilastoihin. Toimeksiantajayrityksen tapauksessa vertailtu on tehty muihin lämpö-, ääni- ja värinäeristeiden asennus

toimialalla oleviin yrityksiin. Toimiala Onlinesta saadut vertailutiedot koostuvat 25–30 yrityksestä saaduista havainnoista riippuen tarkastellusta tunnusluvusta.

Toimiala Online -palvelusta on saatu kolme erilaista lukua: yläkvartaali, alakvartaali ja mediaani. Yläkvartiili rajaa 25 % havainnoista alapuolelleen ja yläkvartiili taas 75 % havainnoista alapuolelleen. Mediaanissa taas puolet havainnoista on pienempiä ja puolet suurempia verrattuna kaikkiin saatuihin havaintoihin.

4.5.1 Liikevaihdon kehitys

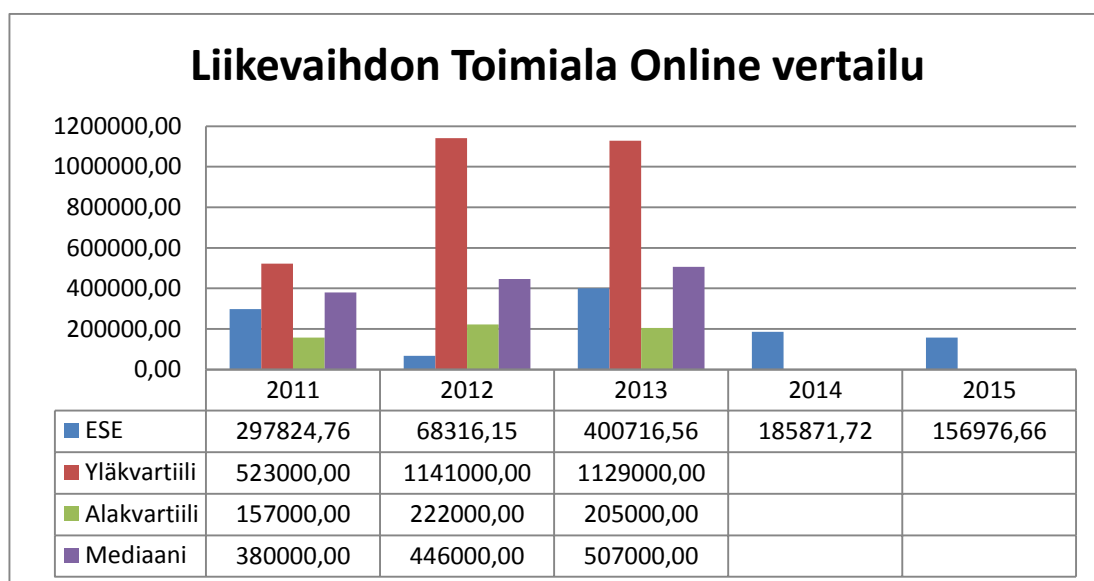
Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liikevaihto on vaihdellut erittäin paljon tarkasteltavalla aikajaksolla, kuten kuvioista 1 voidaan todeta. Yritys saavutti parhaan liikevaihtonsa vuonna 2013. Heikoin myynti on ollut vuonna 2012 päättyneellä tilikaudella.

Kuvio 1. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liikevaihdon kehitys 2011–2015.

Yrittäjän mukaan tilikaudella 2011 yrityksen työtilanne oli vielä hyvä, mutta heikennystä työtilanteessa alkoi tapahtua vuoden 2012 aikana. 2013 yrityksellä oli yksittäinen isompi projekti telakalla laivanrakennuksen parissa. Tämä selittää kyseisen vuoden erityisen hyvän liikevaihdon. 2014 tulos oli jälleen heikko ja kyseisen vuoden tulokseen vaikutti merkittävästi myös yrityksen investoima te-

ollisuustontti. Seuraavasta tilikaudesta yritys odottaa noin 20 % tuloksen parannusta, sillä työtilanne on parantunut eikä suurempia investointeja ole tehty.

Kuvio 2. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liikevaihdon vertailua.

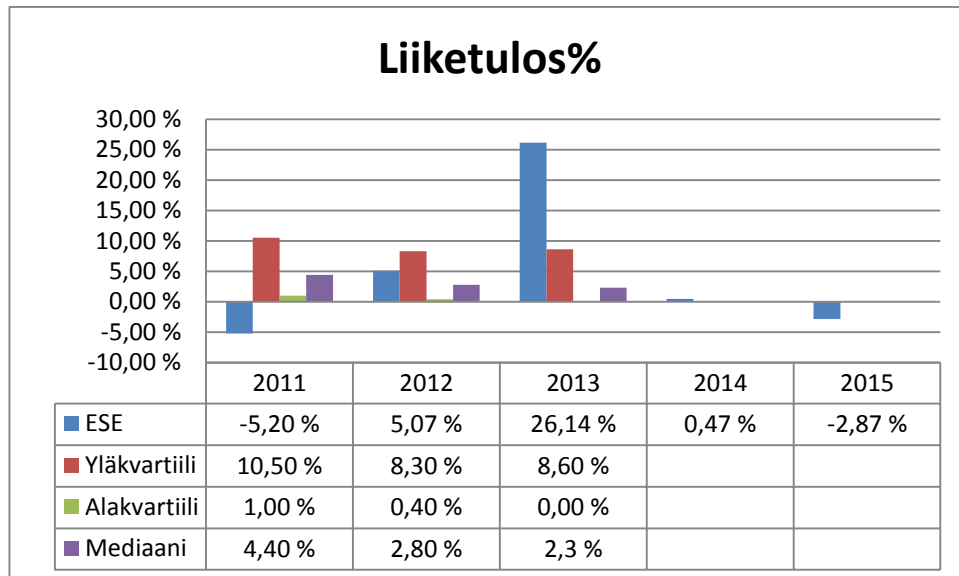
Kuviosta 2 voidaan nähdä toimeksiantajayrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa samalla toimialalla oleviin yrityksiin. Vuonna 2011 yrityksen tulos on ollut lähellä toimialan mediaaniarvoa. Vuonna 2012 yritys jäi paljon toimialan alakvartiilin liikevaihdon määrästä ja 2013 ollaan jälleen oltu lähellä mediaania. Tästäkin nähdään, että yrityksen liikevaihto on ollut myös samalla toimialalla operoiviin yrityksiin nähden vaihteleva. Toimiala Onlinesta ei löytynyt vertailuarvoja vuosille 2014 ja 2015.

4.5.2 Kannattavuuden tunnusluvut

Liiketulosprosentti

Liiketulosta havainnoidessa kuviosta 3 voidaan nähdä, kuinka Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liiketulosprosentti on ollut vaihtelevalla tasolla liikevaihdon tapaan. Yritystutkimus Ry:n mukaan yli 10 % ylittävä tulos on hyvällä tasolla. Näin ollen yrityksen liiketuloksen voidaan sanoa olleen erinomainen vuonna 2013.

Vuonna 2012 yrityksen tulos on ollut tyydyttävällä tasolla (5 – 10 %) ja muina vuosina liike-tulosprosentti on ollut heikko (alle 5 %).

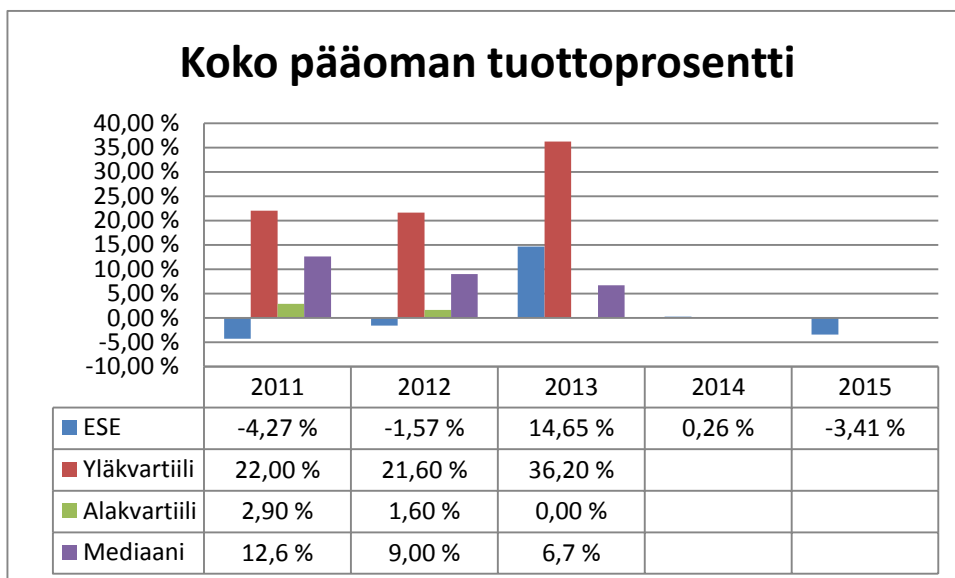

Kuvio 3. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n liike-tulosprosentti 2011–2015.

Toimiala Online -palvelusta ei ollut saatavilla toimialan vertailuarvoja vuosille 2014 ja 2015. Vuonna 2011 yrityksen liike-tulosprosentti on reilusti alle toimialan alakvartiilin. Vuonna 2012 liike-tulos lähenteli jo toimialan yläkvartiilia ja vuonna 2013 se on todella selkeästi sen yli.

Koko pääoman tuotto-prosentti

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n koko pääoman tuotto-prosentti (kuvio 4) on ollut reilusti alle toimialan alakvartiilitason vuosina 2011 ja 2012. Vuonna 2013 yläkvartiili on yleisesti noussut toimialalla korkeammalle tasolle aiempiin vuosiin verrattuna. Sama trendi on nähtävissä toimeksiantajayrityksen kohdalla. Vuosien 2014 ja 2015 toimialan lukuja ei ollut saatavissa Toimiala Online -palvelusta.

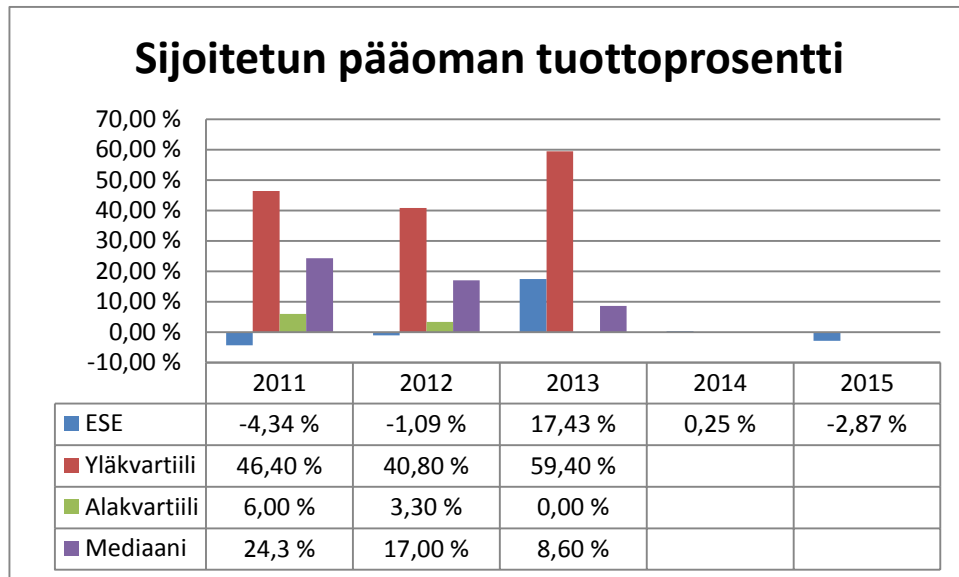
Kuvio 4. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n koko pääoman tuotto prosentti 2011–2015.

Yritystutkimus Ry:n lukuihin verrattuna yrityksen koko pääoman tuotto prosentti on ollut jokaisena tarkasteluvuonna heikolla tasolla, eli saatu tunnusluku on ollut alle 5 %. Poikkeuksena on vuosi 2013, jolloin on päästy hyvälle tasolle eli yli kymmeneen prosenttiin.

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (ROI)

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on hyvällä tasolla kun se ylittää 15 %. Euro-Suomen Eristäjät Oy on saavuttanut hyvän tason näin ollen vuonna 2013. Muina vuosina ROI on ollut heikolla tasolla.

Kuviosta 5 nähdään kuinka toimeksiantajayrityksen sijoitetun pääoman prosentti on jäänyt kauas toimialan keskimääräisistä arvoista. Vuosien 2014 ja 2015 vertailuarvot eivät olleet saatavilla Toimiala Online -palvelusta.

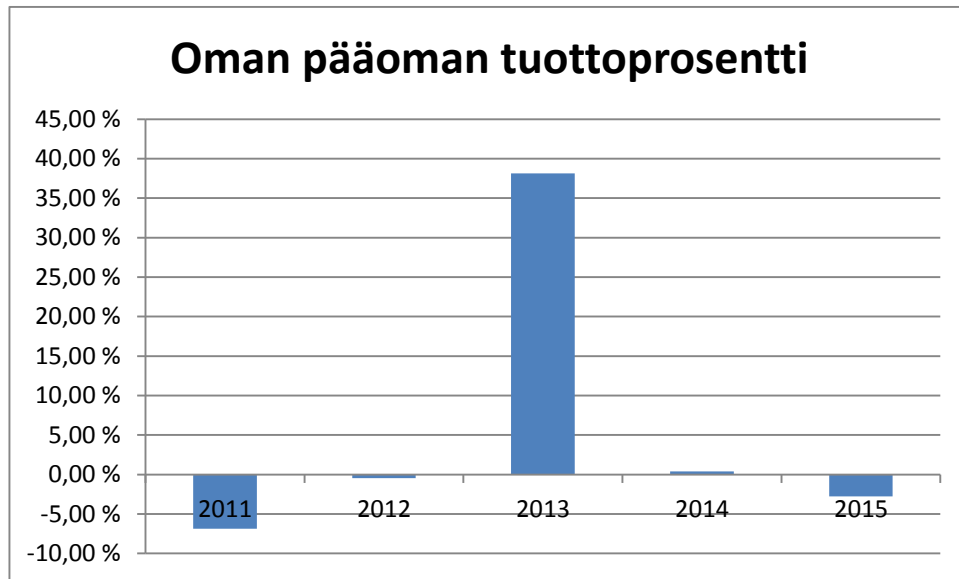

Kuvio 5. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n sijoitetun pääoman tuotto prosentti 2011–2015.

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)

Oman pääoman tuotto prosentille ei ole annettu yleisiä ohjearvoja eikä sille löydy myöskään vertailuarvoja saman toimialan sisältä. Tunnuslukuna se kuvaa kuinka hyvin yritys pystyy tekemään tuottoa omalle pääomalle. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tapauksessa tuottoa omalle pääomalle on pystytty tekemään hyvin vuonna 2013 jolloin yrityksen tulos on ollut hyvällä tasolla. Muina vuosina yrityksen tulos on ollut tappiollinen tai hyvin vähän voitollinen ja tämä näkyy suoraan myös oheisessa kannattavuusluvussa.

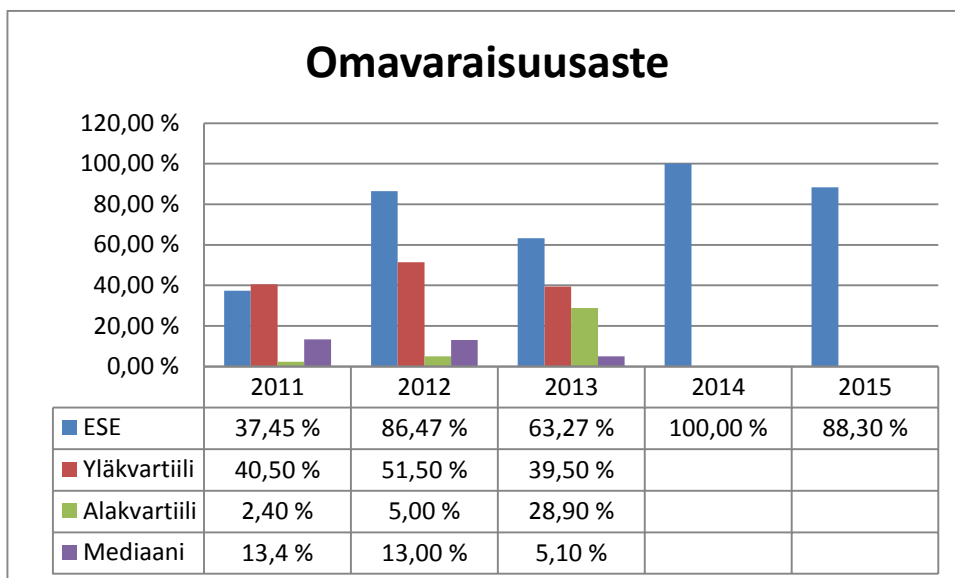
Kuvio 6. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n oman pääoman tuotto prosentti 2011–2015.

4.5.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Omavaraisuusaste

Kuvio 7 kertoo kuinka Yritystutkimus Ry:n ohjearvoihin verrattuna Euro-Suomen Eristäjät Oy:n omavaraisuusaste on ollut hyvällä tasolla eli yli 40 % kaikkina tarkasteltavina vuosina paitsi tilikaudella 2011. Tällöinkin omavaraisuus oli kuitenkin noussut tyydyttävälle tasolle arvon ollessa 20 % ja 40 % välillä. Yrityksen omavaraisuusaste ei jäänyt yhtenäkkään vuonna heikkona pidetyn alle 20 % tasolle.

Yritys on siis näin ollen hyvin vakavarainen ja sillä on mainio tappionsietokyky. Tämän lisäksi yrityksellä on erittäin hyvät edellytykset selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

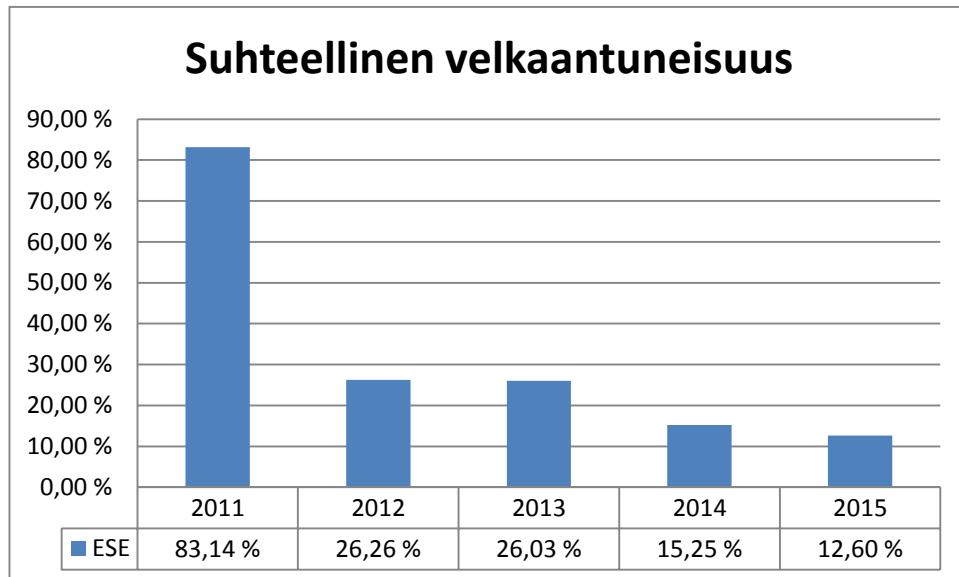
Kuvio 7. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n omavaraisuusaste 2011–2015.

Toimialavertailussa toimeksiantajayrityksen vakavaraisuus osuu yläkvartiiliin tai sen lähelle jokaisena tarkasteltuna tilikautena. Näin ollen sen tilanne omavaraisuuden osalta on erittäin hyvä samalla toimialalla operoiviin yrityksiin nähden. Toimiala Online -palvelusta ei ollut saatavilla vertailuarvoja vuosille 2014 ja 2015.

Suhteellinen velkaantuneisuus

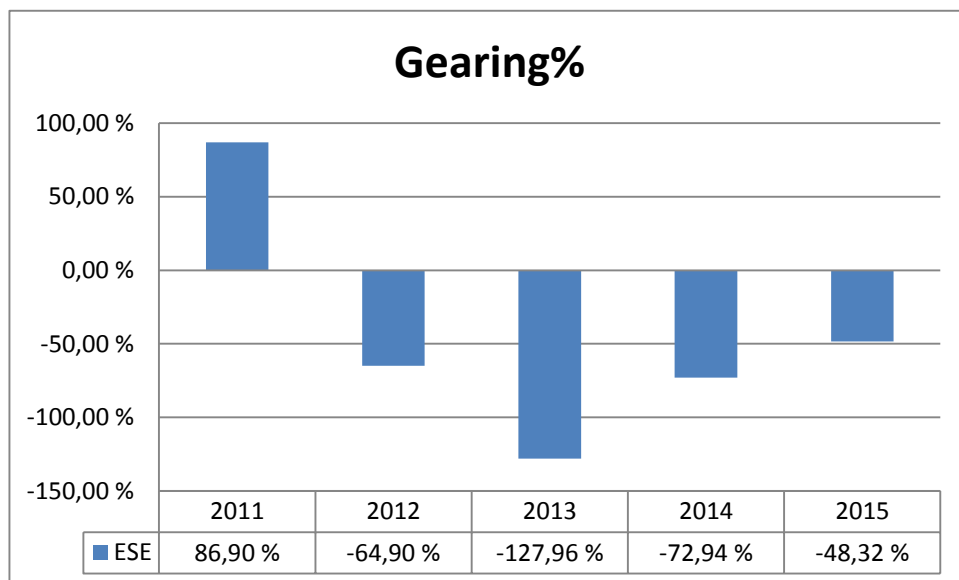
Yritystutkimus Ry:n ohjearvoihin verrattuna Euro-Suomen Eristäjät Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus on ollut hyvällä eli alle 40 % tasolla lähes joka vuosi. Poikkeuksena on ainoastaan vuosi 2011 jolloin yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus ylittää heikkona pidetyn 80 % rajan.

Syynä tähän on kyseisen vuoden suuri pitkäaikaisen velan määrä, joka on sittemmin saatu maksettua pois. Myöhemmillä tilikausilla yrityksellä ei ole ollut lainkaan pitkäaikaista vierasta pääoma, mikä selittää vuosien 2012–2015 alhaiset suhteellisen velkaantuneisuuden luvut.

Kuvio 8. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus 2011–2015.

Gearing-prosentti

Kuvio 9. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n gearing-prosentti 2011–2015

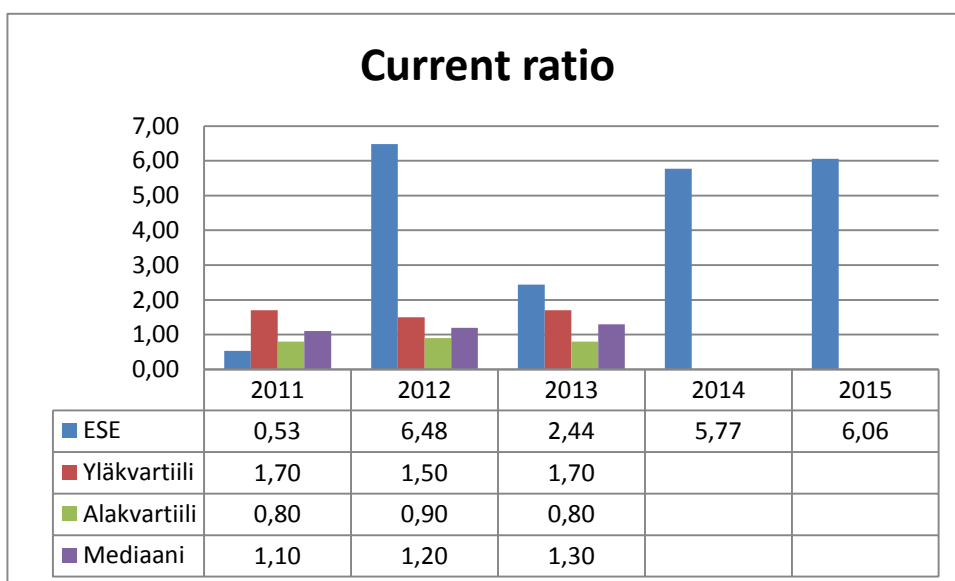
Kuvio 9 kertoo, että Euro-Suomen Eristäjät Oy:n velkaantumisaste on erittäin pieni paitsi vuonna 2011, jolloin sillä oli vielä pitkäaikaista velkaa jäljellä. Mitä suurempi yrityksen gearing-prosentti on niin sitä velkaantuneempaa yritystä

voidaan pitää. Gearingin-prosentin miinusmerkkisyys tilikausilla 2012–2015 tarkoittaa, että yritys on nettovelaton eli joko korollista velkaa ei ole lainkaan tai velat on mahdollista maksaa kassavaroista.

4.5.4 Maksuvalmiuden tunnusluvut

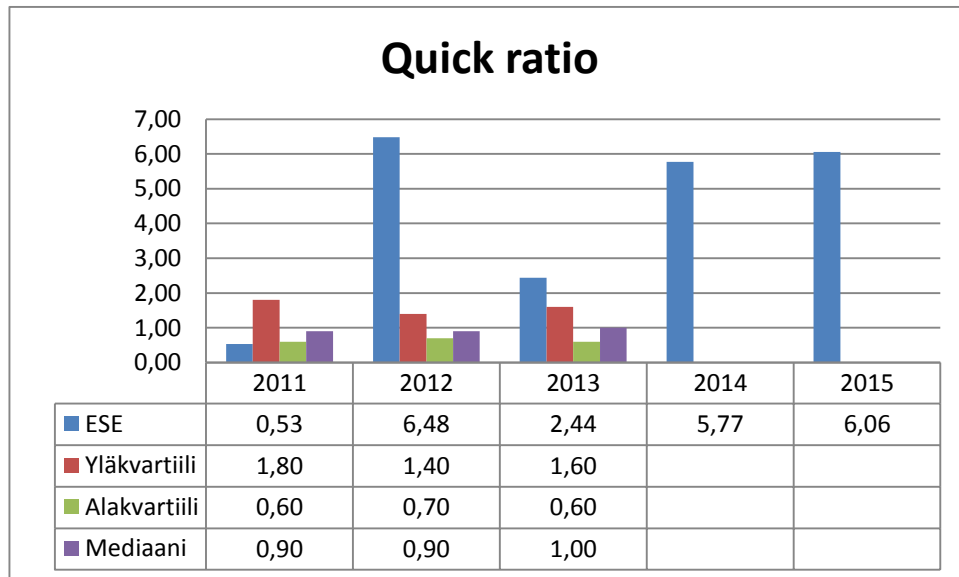
Current ja quick ratio

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n osalta current ja quick ratiot antavat samat tulokset, koska yrityksellä ei ole lainkaan vaihto-omaisuutta eli varastoja joka vaikuttaisi tunnuslukujen eroavaisuuteen. Oheisista kaavioista 10 ja 11 voidaan tarkastella current ja quick ratioiden eroja suhteessa samalla toimialalla oleviin yrityksiin. Vertailuarvot puuttuivat vuosilta 2014 ja 2015.

Kuvio 10. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n current ratio 2011–2015.

Kuvio 10 kertoo kuinka toimeksiantajayrityksen current ratio eli mahdollisuus selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuuden ja vaihto-omaisuuden avulla on vuosina 2012–2015 erittäin hyvällä tasolla ylittäen arvon 2. Vuonna 2011 se on heikolla tasolla, koska se alittaa arvon 1. Muihin toimialoihin vertailtaessa yrityksen current ratio on yläkvartaalissa vuonna 2012 ja 2013, mutta alle alakvartaalin vuonna 2011.

Kuvio 11. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n quick ratio 2011–2015.

Quick ratiota laskettaessa ei ole otettu huomioon vaihto-omaisuutta eli varastoja, joten se kuvaa vielä lyhyempää maksuvalmiutta koska siinä on huomioituna ainoastaan yrityksen rahoitusomaisuus suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin. Kuvio 11 osoittaa Euro-Suomen Eristäjät Oy:n hyvää maksuvalmiutta vuosina 2012–2015 arvon ylittäessä luvun 1. Vuonna 2011 arvo on juuri ja juuri tyydyttävä, koska quick ratio ylittää luvun 0,5. Alle 0,5 lukua pidettäisiin heikkona tuloksena.

Muihin samalla toimialalla operoiviin yrityksiin nähden yrityksen tulos osuu vuonna 2011 alakvartaaliin. Vuosina 2012 ja 2013 yrityksen tulos ylittää toimialan yläkvartaalin reilusti.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyöni tavoite oli tehdä tilinpäätösanalyysi Euro-Suomen Eristäjät Oy:lle. Tarkasteluajankohdaksi valittiin viisi viimeisintä tilikautta, jotta saataisiin mahdollisimman kattava kuva yrityksen viime vuosien taloudellisesta tilanteesta ja siinä tapahtuneista muutoksista. Yrityksen tilinpäätöksestä tehtiin sekä prosenttimuotoinen tilinpäätös että trendianalyysi, jotta johtopäätöksien tekemiselle saataisiin mahdollisimman paljon materiaalia. Lisäksi laskettiin olennaisia ja hyväksi havaittuja tunnuslukuja yrityksen tilinpäätösten pohjalta.

Prosenttimuotoinen tuloslaskelma ja tase kertovat kuinka paljon jokin yksittäinen erä on toimeksiantajan liikevaihdosta tai taseen loppusummasta. Tuloslaskelmasta voitiin päätellä, että yrityksen tulos on ollut erittäin vaihtelevalla tasolla tarkasteltujen tilikausien aikana. Paras tulos saavutettiin vuonna 2013, joka selittyy yrittäjän mukaan yksittäisellä suuremmalla projektilla. Yleisesti ottaen yrityksen työtilanne tarkasteltujen tilikausien aikana on ollut erittäin vaihteleva. Tähän on vaikuttanut esimerkiksi yleinen huono tilanne laivanrakennuksessa, joka on merkittävä osa yrityksen työllistymistä.

Yrityksen tulevaisuus näyttää tuloksen tekemisen kannalta kuitenkin hyvältä, sillä seuraavasta tilikaudesta odotetaan noin 20 % parempaa tulosta edelliseen verrattuna. Yrityksellä on luvassa hyvä työtilanne laivanrakennuksessa sillä telakka on saanut viime aikoina hyvin uusia tilauksia. Lisäksi Euro-Suomen Eristäjät Oy:n vahva osaaminen omalla alallaan on merkittävä etu, joka auttaa työllistymisessä.

Prosenttimuotoisen tuloslaskelman merkittävin yksittäinen erä suhteessa liikevaihtoon on lähes joka vuosi ollut ulkopuoliset palvelut. Tämä selittyy hyvin paljon yrityksen toimialalla, joka sisältää paljon alihankintaa. Ainoastaan vuonna 2012 ulkopuolisten palveluiden ohi suurimmaksi kulueräksi on noussut henkilöstökulut. Tällöin yrityksen työtilanne oli sen verran hyvä, että sen oli mahdollistaa yrittäjän lisäksi myös toinen työntekijä. Tämä näkyy siten myös suoraan kyseisen vuoden henkilöstökuluissa.

Prosenttimuotoinen tase kertoo että yrityksen omaisuus rakenne koostuu eniten rahoista ja rahoitusarvopapereista. Poikkeuksena on tilikausi 2011, jolloin yrityksellä vielä oli tytäryhtiö Euro-Suomen Kiinteistöt Oy ja omistuksessa suuri hallikiintiö, joka on sittemmin myyty. Lisäksi yrityksen pääomia sitoo noin 10 % taseen loppusummasta koneet ja kalusto. Tämä on ymmärrettävää, kun ottaa huomioon yrityksen toimialan eristyksen parissa.

Yrityksen pääomarakenne on erityisen hyvässä tilassa. Yrityksellä ei ole tällä hetkellä lainkaan pitkäaikaista velkaa ja sen pääomarakenne koostuu suurimmalta osin omasta pääomasta. Esimerkiksi vuonna 2015 sen vieraan pääoman määrä oli vain noin 12 % ja lisäksi kyseessä oli siis lyhytaikaista vierasta pääomaa.

Trendianalyyysien osalta merkittävin esille noussut asia on yrityksen aine- ja tarvikeostojen nousu, joka on noussut lähes 40-kertaiseksi vuosien 2011 ja 2015 välillä. Lisäksi vuoden 2013 hyvä tulos voidaan nähdä suoraan myyntisaamisten ja ostojen erittäin korkeana nousuna edellisiin tilikausiin verrattuna.

Tunnusluvut osoittavat, että Euro-Suomen Eristäjät Oy on erittäin vakavarainen yritys. Sen omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat olleet jo vuosia hyvällä tasolla. Tätä tukevat myös miinusmerkkiset gearing-prosentit viime tilikausilla, mikä tarkoittaa että yrityksen velkaantuneisuus on todella alhaisella tasolla. Muihin samalla toimialalla operoiviin yrityksiin verrattuna Euro-Suomen Eristäjien tilanne on myös hyvä. Tästä esimerkkinä voidaan pitää sen omavaraisuusasteen osumista toimialan yläkvartiiliin.

Yrityksen maksuvalmius on hyvällä tasolla eli sillä on hyvät mahdollisuudet suorittaa lyhytaikaisistaan veloista pelkällä vaihto- ja rahoitusomaisuudellaan. Tästä todisteena ovat viime tilikausien hyvä arvosanan antavat quick ja current ratio tunnusluvut.

Kannattavuuden osalta yrityksen tuloksissa olisi parantamisen varaa. Euro-Suomen Eristäjät Oy:n sijoitetun ja koko pääoman tuotto prosentit ovat olleet heikolla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Poikkeuksena on menestyksekkäs vuosi 2013, jolloin molemmat prosentit ovat olleet hyvällä tasolla. Tähän vaikut-

taa suoraan muiden tarkasteltujen tilikausien heikommat tulokset. Näin ollen yritys ei ole saanut tehtyä hyvin tuottoa suhteessa sijoitettuun eikä myöskään koko pääomaan nähden. Kannattavuuden heikkoutta kuvaa myös liikutulosprosentti, joka on tuotto prosenttien tapaan huonolla tasolla lukuun ottamatta vuotta 2013.

Yleisesti ottaen Euro-Suomen Eristäjät Oy:n tilanne on hyvä. Sen vahvuuksina on erityisesti vahva pääomarakenne, joka pohjautuu vahvasti omaan pääomaan. Sen on myös vakavarainen yritys ja sen maksuvalmius on hyvällä tasolla. Yrityksen haasteena voidaan pitää kannattavuuden parantamista tulevina vuosina. Euro-Suomen Eristäjät Oy työskentelee toimialalla, jonka työtilanne on ollut erittäin vaihteleva viime vuosien aikana ja tällä on ollut suora vaikutus kannattavuuteen. Yrittäjän mukaan tällä hetkellä tulevaisuus näyttää kuitenkin hyvältä niin työtilanteen kuin itse yrityksenkin osalta.

LÄHTEET

Euro-Suomen Eristäjät Oy. Tilinpäätöstiedot 2011–2015.

Euro-Suomen Eristäjät Oy:n kotisivut. Viitattu 2.11.2015. <http://www.eurosuomeneristajat.fi/>.

Ikäheimo, S.; Laitinen, E.; Laitinen, T. & Puttonen, V. 2014. Yrityksen taloushallinto tänään. Vaasa: Vaasan Yritysinformaatio Oy.

Kallunki, J-P. & Kytönen, E. 2002. Uusi tilinpäätösanalyysi. 3., uudistettu painos. Helsinki: Kauppakaari Oy.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2003. Kirjanpito ja tilinpäätös harjoituksineen. 2., uudistettu painos. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2005. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 4., uudistettu painos. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2010. Pieni kirjanpitovelvollinen. Kirjanpito ja tilinpäätös. Helsinki: WSOYpro Oy.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. 4., uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2004. Tilinpäätösanalyysi. 2., uudistettu painos. Helsinki: Edita.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo?. 8., uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsinki: Kauppakamari.

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2015. Toimialaonline. Viitattu 18.11.2015. <http://www2.toimialaonline.fi> > Tilastokanta > Yritykset ja toimialat > Tilinpäätöstilastot (Finnvera Oyj) > Finnveran tilinpäätöstilastot > Toimiala 43291 Lämpö-, ääni- ja värinäeristeiden asennus.

Tuomi-Sorjonen, P. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Vilkkumaa, M. 2010. Yrityksen menestyksen mittarit. Tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen ja tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Yritystutkimus Ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Oikaistu tuloslaskelma

	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
LIKEVAIHTO	297 824,76	68 316,15	400 716,56	185 871,72	156 976,66
Liiketoiminnan muut tuotot	534,42	0,00	0,00	0,00	0,00
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	298 359,18	68 316,15	400 716,56	185 871,72	156 976,66
Aine ja tarvikkekäyttö	-318,75	-452,15	-4514,19	-1840,83	-12754,31
Ulkopuoliset palvelut	-237806,80	-12184,11	-220289,69	-94409,85	-78950,72
Henkilöstökulut	-48586,49	-35340,19	-42941,70	-60666,82	-48876,45
Liiketoiminnan muut kulut	-21197,21	-11512,90	-18340,96	-20485,45	-16249,61
KÄYTTÖKATE	-9 550,07	8 826,80	114 630,02	8 468,77	145,57
Suunnitelman mukaiset poistot	-5955,24	-5360,20	-9889,46	-7590,35	-4655,76
LIIKETULOS	-15505,31	3466,60	104740,56	878,42	-4510,19
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	12000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	44,03	0,02	0,49	392,74	33,30
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6717,60	-4326,71	-3495,75	-4135,40	-2344,03
Välittömät verot	-5,03	0,00	-23217,80	3939,04	0,00
NETTOTULOS	-10183,91	-860,09	78027,50	1074,80	-6820,92
Satunnaiset tuotot	0,00	337297,38	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	-119422,52	-344000,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-129606,43	-7562,71	78027,50	1 074,80	-6 820,92

Oikaistu tase, vastaavaa

VASTAAVAA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
<i>Pysyvät vastaavat</i>					
Aineettomat hyödykkeet					
Tutkimusmenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kehittämismenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00	0,00	12388,00	18059,00
Rakennukset ja rakennelmat	1501,30	1201,04	960,83	768,67	17659,98
Koneet ja kaulusto	16739,76	15179,82	28947,70	22194,67	13506,09
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	18241,06	16380,86	29908,53	35351,34	49225,07
Sijoitukset					
Sisäiset osakkeet ja osuudet	344000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sisäiset saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset ja sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	344000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vaihtuvat vastaavat</i>					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	7242,24	19454,58	115924,90	13092,13	19858,87
Sisäiset myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sisäiset saamiset	0,00	0,00	0,00	110,00	0,00
Muut saamiset	417,24	22320,51	4693,45	25920,23	27884,56
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7659,48	41775,09	120618,35	39122,36	47743,43
Rahat ja rahoitusarvopaperit	25944,47	74453,74	133498,99	124344,26	72170,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	395845,01	132609,69	284025,87	198817,96	169138,56

Oikaistu tase, vastattavaa

VASTATTAVAA	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2015
<i>Oma pääoma</i>					
Osakepääoma	5045,64	5045,64	5045,64	5045,64	5045,64
Ylikurssirahasto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet voittovarot	272795,87	117189,44	96626,71	164354,21	151129,01
Tilikauden tulos	-129606,43	-7562,73	78027,50	1074,80	-6820,92
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Taseen oma pääoma yhteensä	148235,08	114672,35	179699,85	170474,65	149353,73
Poistoero ja varaukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oikaistu oma pääoma yhteensä	148235,08	114672,35	179699,85	170474,65	149353,73
<i>VIERAS PÄÄOMA</i>					
Lainat rahoituslaitoksilta	120000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkelainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sisäiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat	64377,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	184377,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Korolliset lyhytaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	482,19	11763,86	75947,09	10308,73	10655,69
Sisäiset ostovelat	56732,04	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sisäiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	6018,7	6173,48	28378,93	18034,58	9129,14
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	63232,93	17937,34	104326,02	28343,31	19784,83
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	247609,93	17937,34	104326,02	28343,31	19784,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	395845,01	132609,69	284025,87	198817,96	169138,56